

Халқ сўзи

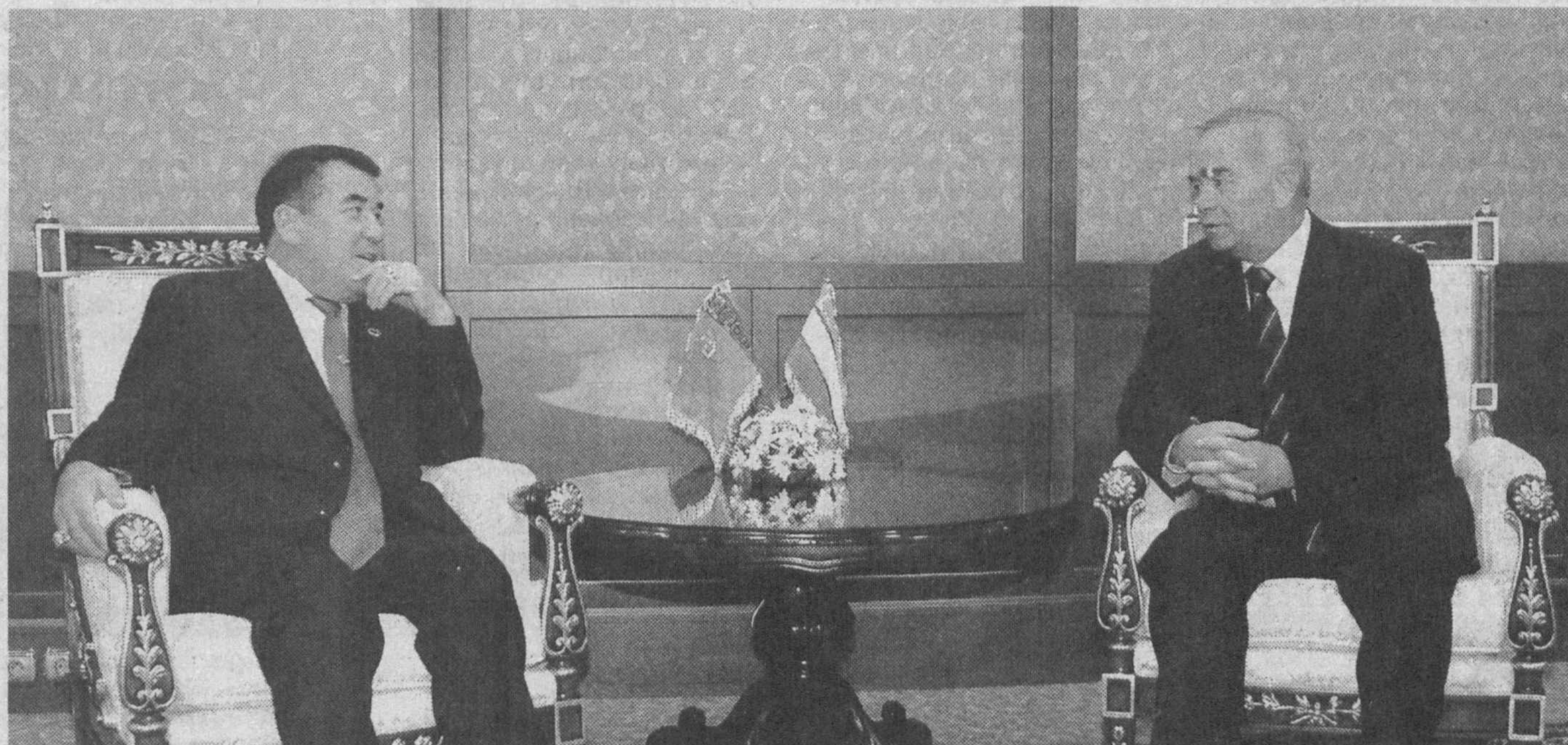
Ўзбекистон —
келажаги
буюк
давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган • E-mail: info@xs.uz • 2004 йил 20 ноябрь, № 240-241 (3515-3516) • Шанба

ЎЗБЕКИСТОН — ТУРКМАНИСТОН:

ҲАМКОРЛИКНИНГ ЯНГИ БОСҚИЧИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов таклифига биноан Туркменистон Президенти Сапармурот Ниёзов 19 ноябрь куни расмий ташриф билан мамлакатимизда бўлди

Тарихи ва маданияти чамбарчас боғланган, тили ва дини бир ўзбек ва туркман халқлари минг йиллар давомида ёнма-ён яшаб келди. Бу икки халқ тараққиёт даврлари ҳам, зулму истибод замонларини ҳам биргаликда бошдан кечирган. Истиқлолга эришгандан кейин Ўзбекистон ва Туркменистон раҳбарларининг бир неча бор олий даражадаги учрашувлари ўтказилди. Бу саммитлар ўзaro ҳамкорликни кенгайтириш ва ривожлантиришга интилаётган мамлакатларимизнинг янги асосдаги муносабатларига тамал тошини қўйди ва унинг ҳуқуқий асосларини мустаҳкамлади.

Президент Сапармурот Ниёзовнинг Ўзбекистонга 1997 йилдаги расмий ташрифи асосида Хива шаҳрида буюк туркман шоири ва мутафаккири Махтумқулининг ҳайкали очилган эди. Бу бир-бирининг ижодкорлари асарларини таржимасиз ўқийдиган икки халқ маданий ҳаётида улкан воқеа бўлган.

Туркман элнинг сардори бу сафар пойтахтга эмас, Бухорои шарифга ташриф буюрди. Бунда ҳам чукр маъно бор. Маданий меросимиз сингари азиз-авлиёларимиз, муқаддас қадамжоларимиз умумий эҳтиромда.

19 ноябрь куни бу қадимий шаҳар аввал саммит мезбони — Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовни қутиб олди. Сўнгра Туркменистон раҳбари келди.

Бухоро аэропортида олий мартабали меҳмоннинг расмий қутиб олиш маросими бўлди.

Анжуман Президентларнинг яқма-яқма муносабатини бошланди. Ислам Каримов ва Сапармурот Ниёзов Ўзбекистон-Туркменистон ҳамкорлигида доир масалаларни муҳокама қилдилар. Айрим суҳбатидаги иш-шарҳлардан ҳамкорликда фойдаланиш, Кўкдумалоқ қонини ўзлаштириш истиқболлари, давлат чегарасини делимитация қилиш ва кўплаб бошқа масалалар кўриб чиқилди.

Президентлар минта-

қавий ҳамкорлик, иқтисодий интеграция ва ҳавфсизлик масалалари, шунингдек, Афғонистондаги вазият юзасидан ҳам атрофлича фикр алмашдилар.

Олий даражадаги бу учрашув Ўзбекистон ва Туркменистоннинг ҳамкорлик йўлидаги интилишлари муштарак эканлигини кўрсатиши таъкидланиб, ушбу саммит икки томонлама муносабатлар ривожига янги босқинчи бошлаб беришига ишонч билдирилди.

Икки мамлакат расмий делегацияларининг кенгайтирилган тартибдаги музокарасида мамлакатларимиз ўртасидаги савдо-иқтисодий ҳамкорлик масалалари асосий эътиборда бўлди.

Ўзбекистон билан Туркменистон ўртасида ўзаро товар айирбошлаш ҳамжи сўнгги йилларда ошиб бормоқда. Ўтган йили бу борадаги кўрсаткич 90 миллион АҚШ долларини ташкил этган бўлса, жорий йилнинг 9 ойида 146,5 миллион доллардан ошди.

Мамлакатларимиз ўртасида транзит юк ташинишга ўзаро хизмат кўрсатиш соҳасида мустақам ҳамкорлик қарор топган. 2003 йили Ўзбекистон хукумати орқали Туркменистонга тегишли 1 миллион 894 минг тонна, жорий йилнинг 8 ойи давомида эса 1 миллион 255 минг тонна юк ташиб

ўтилди. Ўзбекистоннинг Туркменистон худуди орқали ўтган экспорт-импорт юклари ҳамми 2004 йилнинг 8 ойида 2 миллион 666 минг тоннани ташкил этди.

Кўрсаткичлар юксалётганига қарамай, савдо-иқтисодий ҳамкорлик ботида имкониятлар тўлиқ ишга солинмаётгани музокарада алоҳида таъкидланди. Масалан, 1996 йилда тузилган қўшма комиссия фақат икки марта мажлис ўтказган. Ваҳоланки, имкониятлардан кенгроқ фойдаланиш, ҳамкорликни рағбатлантириш чора-тадбирларини ишлаб чиқиш айнан мана шу комиссия зиммасига юклаган.

Аслида кундалик эҳтиёж моллари билан ҳам яхши савдони йўлга қўйиш, қўшма корхоналар сонини кўпайтириш мумкин. Нефтни қайта ишлаш ва кимё саноати, озиқ-овқат маҳсулотлари шулар сирасидан. Бу масала чукрроқ таҳлил этилса, ҳамкорлик учун кенг фаолият майдони мавжуд эканлиги аён бўлади. Бу борадаги ҳаракатнинг ҳуқуқий таъминотига келсак, сармоёларни ўзаро химоялаш ва рағбатлантириш, икки томонлама солиқдан қочиб, халқаро дарё, йўловчи ва юк ташиниш алоқаси тўғрисида икки томонлама ҳужжатлар имзоланган. Иқтисодий ҳамкорликка оид йигирмадан зиёд ҳужжат

мавжуд.

Музокарада тегишли вазирлик ва идораларга икки томонлама келишувлардан самарали фойдаланишининг ва алоқаларни кенгайтиришнинг чора-тадбирларини ишлаб чиқиш, ишбилармонларнинг бевосита алоқаларини қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш вазифаларини топширишга келишиб олинди.

Ижтимоий соҳадаги алоқаларнинг ҳам ҳуқуқий пойдевори мустаҳкам. У маданият, таълим, сайёҳлик каби қатор соҳаларни камраб олган. Ўзбекистонда туркманлар, Туркменистонда ўзбеклар истиқомат қилиши, кўп йилларда икки халқ вакиллари кўча-кўчаларда, қариндошлик ришталари билан мустақам боғлангани ҳам ижтимоий алоқаларни ривожлантиришда муҳим омил бўлмоқда. Ўзбекистонда қатор маҳаллий ҳамда мамлакат миқёсидаги туркман миллий маданият маркази ишлаб турибди. Дарслар туркман тилида ҳам олиб бориладиган 66 мактабда 16 минг бола таълим олмақда.

Ўзбекистон-Туркменистон муносабатлари ҳуқуқий жиҳатдан ҳар томонлама мустаҳкамланган. Икки ўртада жами юздан зиёд ҳужжат қабул қилинган. Улар орасида ўзаро муносабатларнинг асосий тамойиллари акс эттирилган

Дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартнома асосий ўрин тутади. Ўзбекистон ва Туркменистон илм-фан, техника ва ахборот соҳаларида, ҳарбий-техникавий ҳамкорлик бўйича ва наркотик моддаларнинг ноқонуний савдосига қарши курашга оид келишувларга ҳам эришган.

Давр тақозо қилган ўзгаришларга ўз вақтида ва тўғри ёндашиш Марказий Осиё давлатлари ўртасидаги муносабатларда яхши таомилга айланган. Ислам Каримов ва Сапармурот Ниёзов Ўзбекистон билан Туркменистон ўртасида дўстлик, ўзаро ишончини мустаҳкамлаш ва ҳамкорликни ривожлантириш тўғрисидаги шартнома, фуқароларнинг ўзаро қатновлари ва чегарабўйи вилоятларида яшовчи фуқароларга энгиллаштирилган қатнов тартиби тўғрисидаги ҳамда чегарабўйи вилоятлари ҳудудида жойлашган ҳўжалик объектларида хизмат қилувчи шахсларнинг ўзбекистон-Туркменистон чегарасини кесиб ўтиши тўғрисидаги ҳуқуқматлар битимларга имзо чекдилар.

Музокарада яқинида ўтказилган матбуот анжуманида Президентлар Ўзбекистон-Туркменистон чегараси дўстлик ва тинчлик чегараси эканлигини, саммит давомида имзоланган ҳужжатларга Ўзбеки-

стон билан Туркменистон ўртасида узоқ муддатли ҳамкорликни барча йўналишларда кенг ривожлантиришга хизмат қилишини таъкидладилар. Мазкур учрашув икки мамлакат ўртасида баҳсли масалалар, ўзаро муносабатларда томонларни ташвишга соладиган муаммолар йўқлигини кўрсатди.

Сапармурот Ниёзов Туркменистон Ўзбекистон учун яхши қўшни бўлган ва доимо шундай бўлиб қолаётгани алоҳида таъкидлади. Ислам Каримов "ўзқоғди қариндошдан яқиндаги қўшни яхши" деган ўзбек мақолини тилга олиб, муносабатлар шу асосда ривожланаётганини қайд этди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Туркменистон Президенти Сапармурот Ниёзовга Асака шаҳридаги "ЎзДЭУавто" қўшма корхонасида ишлаб чиқарилган "Ласетти" автомобилни совға қилди.

Расмий тадбирлар ниҳоясига етганидан кейин Ислам Каримов ва Сапармурот Ниёзов Баҳоуддин Нақшбанд мажмуини зиёрат қилдилар.

Олий мартабали меҳмон мазкур мажмуининг бунёд этилиши тарихи, мамлакатимизда буюк аждодлар хотирасини тиклаш ва уларнинг меросини ўрганиш борасида амалга оширилаётган ишлар билан таништирилди.

Сапармурот Ниёзов халқларимизнинг миллий-маданий қадриятлари бир-бири учун гоъ эъзозли эканлигини таъкидлади. Ўзбекистон раҳбариятининг бу борадаги қўшма ҳаракатларига юксак баҳо берди.

Шу билан Туркменистон Президенти Сапармурот Ниёзовнинг мамлакатимизга расмий ташрифи ниҳоясига етди.

Анвар БОБОЕВ,
Илхом САФАРОВ,
Ўза Махсум мухбирлари.
СУРАТДА: учрашув пайтидан ялвха.
Абдуҳалил Тўраев,
Собир ЗУВОРОВ
олган сурат.

Пойтахтимиздаги Бозор кўникмаларини ривожлантириш марказида "Бизнес таълимидоги муаммолар ва имкониятлар" мавзусида «Давра суҳбати» бўлиб ўтди.

Бизнесга малакали кадрлар зарур

Савдо-саноат палатаси томонидан ўтказилган ушбу тадбирда Давлат мулки қўмитаси, Олий ва ўрта махсус таълим, Иқтисодий вазирликлар, таълим муассасалари, "Мадад" сугурта агентлиги, халқаро ташкилотлар, "Тадбиркор аёл" уюшмаси ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Маълумки, мамлакатимизда жамиятнинг иқтисодий ва ижтимоий масалаларини ечишга ёрдам берадиган кичик бизнес ҳамда хусусий тадбиркорликни ривожлантиришга алоҳида эътибор берилган. Шу боис дунёқараши кенг, профессионал билимга эга, иқтисодий, ҳуқуқий соҳани яхши биладиган, қобилияти тадбиркорларни тайёрлаш муҳим аҳамиятга эга. Бунинг учун ўқув жараёнини ташкил этиш, бизнес таълимига иқтисослашган ҳодаларга мусасалар фаолиятига ҳам замон талабларидан келиб чиқиб ёндашиш лозим.

Шу билан бирга, тадбиркорларга билим бериш фаолиятини бевосита ишлаб чиқаришга яқинлаштириш, умуман, тизимдаги таълимни амалга оширилаётган тадбиркорларнинг эҳтиёжини қондиришга, интеллектуал базани яратишга, бизнесни мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга йўналтириш керак.

Бу борада таълим муассасаларининг кўпчилиги фақат пойтахтимизда ва Тошкент вилоятда иш олиб бораётганлиги қайд этилди. Аҳолининг асосий қисми қишлоқ жойларида истиқомат қилаётганлиги ҳисобга олсак, ишлар қониклари эмаслиги маълум бўлади.

«Давра суҳбати» мунозара ва фикр алмашишларга бой бўлди. Муҳокама қилинган масала бўйича мутасадди идораларга таклифлар киритишга қарор қилинди.

Хосил КАРИМОВ,
"Халқ сўзи" мухбири.

Нафосат мактаби қутлуғ ёшда

Ўртимиздаги Республика тасвирий ва амалий санъат лицей-интернати 75 ёшга тўлди.

Мазкур муассаса, аввало, болалар уйи негизида ташкил топган, сўнг иқтидорли болалар уйига айлантирилган. Орадан бир мунча вақт ўтиб, мактабда расмий бўлими очилган, унга Республика ўрта махсус музыка-расомлик мактаб-интернати мақоми берилган. 1997 йилдан эса Республика тасвирий ва амалий санъат лицей-интернати деб номланиб, Ўзбекистон Бадий академияси тасаруфига ўтказилган.

Хозирда ўқув муассасасида 650 га яқин ўқувчи расомлик ва музыка сирларини ўрганмоқда. Улар ижодкор ёшлар орасида ўтказилган кўплаб халқаро танловлар, кўргазмаларда голибликни қўлга киритиб, хорижда ҳам эътироф этилди. Мустақиллик йилларида 35 нафардан ортиқ ўқувчи Хиндустон, Швейцария, Япония, Чехия, Миср, Россия, Бангладеш каби мамлакатларда бўлган танловларда олтин, кумуш, бронза медаллари соҳиби бўлишди.

Ўқувчилар кейинги йил-

ларда "Биродарлашган мактаблар ҳамкорлиги" лойиҳаси асосида икки мартаба АҚШнинг Флорида штатида ўз тенгдошлари ҳузурида бўлибдилар.

Кўни кеча ушбу нафосат мактаби ташкил топганлигини 75 йиллигига бағишланган тантана бўлиб ўтди. Устозлар лицей тарихи, ютуқлари ҳақида тўққинлаш сўзладилар. Тантанада айниқса, устоз-шогирдлар кўргазмаси кўпчилигининг диққатини тортиди. Унда ўқувчиларнинг қутлуғ санага бағишланган расмлари ҳамда М. Аҳмедов, Д. Кулиев, С. Жакимов, Ж. Ҳалилов, Д. Муҳитдинов каби устоз расомларнинг ижод намуналари ҳам намойиш этилди. Мазкур кўргазмадан ҳам кўринадигани, санъат ошенида кўплаб истеъодлар етишиб чиққан ва бундан кейин ҳам мамлакатимиз шухратини оламга тاراتадиган тасвирий ва музыка санъати усталари етишиб чиқаверди, дея ишонамиз.

Рустам ЁРЛАҚБОВ,
"Халқ сўзи" мухбири.

«CENTRAL ASIA — 2004»

Анжуман давом этмоқда

"Интернет ва кутубхона-ахборот ресурсларидан фан, таълим, маданият ва бизнес соҳаларида фойдаланиш" мавзусидаги мамлакатимизда учинчи бор ўтказилаётган халқаро конференция давом этмоқда.

Кеча чет эллик меҳмонлар ва анжуманда қатнашаётган юртдошларимиз қатор ўқув даргоҳларида бўлишиб, турли тадбирларда иштирок этишди. Жумладан, Вестминстер университетининг "Юлдуз" залида "Электрон кутубхоналар ва электрон дарсликлар", "Кутубхоналар консорциумларининг ривожини", "Юридик институтининг "Шахло" залида "Кутубхона-ахборот инфратузилмасининг ривожланишида янги ахборот технологиялари" мавзуларидаги маърузаларни тингладилар, улар бўйича давра суҳбатлари ўтказилди. Ўзбекистон Миллий

кутубхонасида эса, "ИРБИС" Мактаби — ИРБИС тизимида ишловчи кутубхоначилар учун семинар-тренинг ташкил қилинди. Айниқса, швейцариялик мутахассис Мартин Бильчёр томонидан олиб борилган "RERI ва INTAS лойиҳалари орқали кириш мумкин бўлган электрон ресурслар ва журналлар", германиялик олим Оливер Обст раҳбарлигида ташкил этилган "Замонавий кутубхоналар фаолиятида тиббиётга оид маълумотлар базалари" мавзусидаги семинарлар кўтаринки рўйда, қизикарли манбалар асосида ўтганлиги эътироф этилди.

Бугун анжуман қатнашчилари Самарқанд шаҳрида бўлишди. Шаҳарнинг тарихий ва муқаддас қадамжоларини зиёрат қилишди. Алишер Навоий номидаги Давлат университетиде чет эллик мутахассислар самарқандлик ва бухоролик кутубхоначилар, ўқитувчилар ҳамда олимлар билан учрашдилар. "Фан, таълим ва маданият соҳаларининг кутубхона-ахборот таъминоти масалалари" мавзусида давра суҳбати ўтказилди.

Санд МУҚИМОВ,
"Халқ сўзи" мухбири.

Инсонпарварлик

юклари топширилди

Кеча Миллий матбуот марказида АҚШ ҳукумати томонидан ажратилган инсонпарварлик ёрдамини топширишга бағишланган тақдимот маросими бўлиб ўтди.

Тадбирда Ўзбекистондаги АҚШ миссияси раҳбарининг ўринбосари Дэвид Эптон, Соғлиқни сақлаш вазирининг ўринбосари Асомиддин Комилов ва "ХОУП лойиҳаси", Америка нодавлат ташкилоти президенти, доктор Жон Хау иштирок этдилар. Умумий қиймати 500 минг АҚШ долларига тенг ушбу ёрдам Ўзбекистонга АҚШ Халқаро ривожланиш агентлиги (USAID) томонидан келтирилди. Мазкур ёрдам Соғлом оила дастури доирасида ажратилган бўлиб, аёллар ва болалар саломатлигини сақлашда ишлатиладиган зарур тиббий асбоб-ускуналар ва ашёлардан иборат.

Бу жиҳозлар Қашқадарё ва Сурхондарё вилоятларидаги шифохоналар, тугруқхоналар ва бир неча қишлоқ врачлик пунктларига берилди.

З. ЖОНИЕВОВ.

«Сайқал» — ногиронлар суянчиги

Фарғона шаҳридаги "Сайқал" савдо-ишлаб чиқариш корхонаси ногиронларнинг суянчигига айланган бормоқда. Гап шундаки, бу ерда эшитиш қобилиятини йўқотган ва яхши эшитмайдиган ногиронлар учун эшитиш мосламалари тайёрлаш йўлга қўйилди. Четдан зарурий жиҳозларни олиб келишда Эстониянинг "Тонди электроника" хиссадорлик жамияти ва Германиянинг "Аудирон" фирмаси яқиндан ёрдам берди.

"Туркистон-пресс" мухбири Расул Камолнинг хабар беришича, "Сайқал"да йилга 12000 дона эшитиш ускуналари ишлаб чиқарилади.

Адлия Вазирлигида

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар томонидан инсон ҳуқуқларига риоя этилиши ҳолатини ўрганиш бўйича Идоралараро ишчи гуруҳининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди.

Унда БМТнинг қийноқ ҳамда муомала ва жазоланиш қаттиқ, шафқатсиз, инсонийликка зид ёки қадр-қимматни камситувчи турларига қарши конвенциясини бажариш бўйича Республика ҳукумати томонидан тасдиқланган тадбирлар режасининг айрим масалалари муҳокама қилинди.

Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) томонидан Олий суд, Инсон ҳуқуқлари бўйича миллий марказ ҳамкорлигида ва ЕХТнинг Тошкентдаги Маркази иштирокида ўтказилган "Инсон ҳуқуқларини химоя қилишда суд ва суддан ташқари тизим ҳамкорлиги: халқаро тажриба" илмий-амалий конференция натижалари кўриб чиқилди.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди пленумининг "Далилларнинг мақбуллиги юзасидан жиноят-процессуал қонуни нормаларини қўллашда айрим масалалар тўғрисидаги қарори Идоралараро ишчи гуруҳи томонидан тергов ва суд амалиёти учун жуда муҳим аҳамиятга эгалиги қоникли билан эътироф этилди. Шунингдек, мазкур қарорда жиноят-процессуал қонуни нормалари бузилган ҳолатда олинган далиллар номақбуллиги ва ҳуқуқий қулақ эга эмаслиги тушунириб ўтилган.

Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги томонидан халқа-

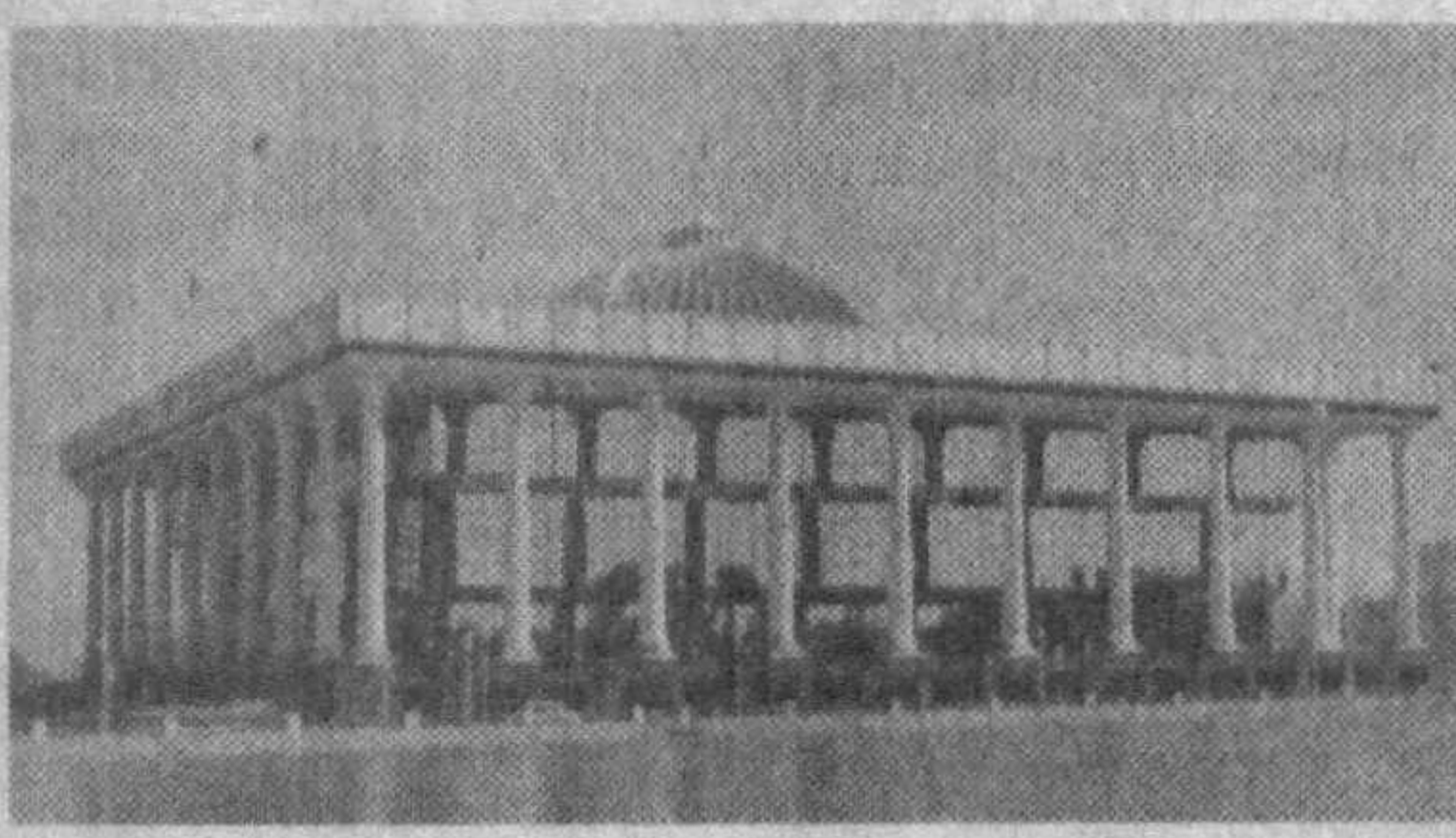
ро тажриба ва донор мамлакатларнинг техник ёрдамидан фойдаланган ҳолда жиноят содир этганликда гумон қилиниб ушланганлар, айбланувчи ва маҳкумлар билан ишлашда ички органлари ходимларининг касбий тайёрлигини оширишга қаратилган бир қатор тадбирлар ўтказилганлиги таъкидланди. Жумладан, Ички ишлар вазирлиги томонидан БМТ Тараққиёт Дастури ҳамкорлиги ва молиявий қўмағи ёрдамида ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар фаолиятига оид халқаро-ҳуқуқий ҳужжатлар тўлаими ўзбек тилида chop этилган.

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг жазони ижро этиш тизимини мукамаллаштириш ва келгусида ривожлантириши учун 2005-2010 йилга бағишланган Концепция лойиҳасида Идоралараро ишчи гуруҳи томонидан алоҳида эътибор қаратилди. Ушбу конвенция лойиҳасида қамоққа олинган шахсларни сақлаш шароитларини либераллаштириш ва яхшилаш, жазони ижро этиш тизимини фаолиятининг қонунийлик базасини мукамаллаштириш ва бошқа бир қатор таъкилий масалалар ўз аксини топди.

Йиғилиш якунида Идоралараро ишчи гуруҳига юклатилган вазифаларини бажариш юзасидан навбатдаги чора-тадбирлар белгиланди.

Ўзбекистон Республикаси
Адлия вазирлиги
матбуот хизмати.

Олий Мажлис XVI сессияси олдидан

Мамлакатимиз халқ ҳўжалигида аграр тармоқнинг алоҳида ўрни бор. Айниқса, парламентимиз томонидан тармоқда фаолият юритиш учун ҳуқуқий пойдевор яратилди, яъни ҳаҳон тажрибалари ҳисобга олинди, бир қатор қонунлар қабул қилинди, уларнинг назорати йўлга қўйилди. Олий Мажлисининг Аграр, сув ҳўжалиги масалалари ва озиқ-овқат қўмитаси раисининг ўринбосари Бахтиёр ОЛИМЖОНОВ бизга қўмитанинг ўтган беш йиллик фаолияти тўғрисида куйидагиларни сўзлаб берди.

Аграр тармоқ ривожу

учун ҳуқуқий асос яратилган

— Аграр, сув ҳўжалиги масалалари ва озиқ-овқат қўмитаси ўтган беш йилда ўш фаолиятини белгиланган иш режаси асосида олиб борди. Қўрилган барча чора-тадбирлар мамлакатимиз агроаноат мажмуида иқтисодий муносабатларни ислоҳ қилишнинг ҳуқуқий асосларини яратишга ҳамда унинг муқтаҳамлишига қаратилди. Натихада янги шаклдаги ҳўжалик юритувчи субъектлар вужудга келди, ердан фойдаланишда ҳуқуқий муносабатларнинг замонавий турлари яратилди ҳамда улар тақомиллаштирилмоқда. Ҳўллас, ҳўжалик юритиш базор иқтисодиёти механизмига мослаштирилди.

қилинган "Селекция ютуқлари тўғрисида"ги қонун устида ишланди, унинг янги тахрири лойиҳаси яратилди. Чунки Ўзбекистон Республикаси Фўқаролик кодексининг қабул қилиниши ва мамлакатимизнинг селекция ютуқларини ҳимоя қилиш бўйича халқаро Конвенцияга қўшилишга тайёргарлик қўрилатгани боис, селекция ютуқларини рўйхатга олиш тартибларини соддалаштириш ва уни халқаро мейёрларга мос келтириш масалалари, селекция ютуқларига эгаллик қилиш, патент олиш тартибларини қайта қўриб чиқишни тақозо қилди. Шунингдек, янги тахрирдаги қонун лойиҳасида чорва моллари бўйича алоҳида, ўсимлик навлари бўйича алоҳида реестрлар юритилишига эришилди.

Олий Мажлисининг XII сессияси муҳокамага 1998 йилда қабул қилинган "Ер кодекси", "Қишлоқ ҳўжалиги кооперативи (ширкат ҳўжалиги) тўғрисида"ги, "Дехқон ҳўжалиги тўғрисида"ги, "Ер кадастри тўғрисида"ги қонунларга ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш бўйича қонун лойиҳаси тақдим этилди ва улар қабул қилинди. Ушбу ўзгартиш ва қўшимчалар асосан ерларни ижарага бериш мўддатлари ва тартибларига тааллуқли бўлиб, уларда ерларни ижарага олувчиларга қулайликлар яратиш назарда тутилган.

Республикада сув ва сувдан фойдаланиш муносабатларининг ҳуқуқий асослари 1993 йилда қабул қилинган "Сув ва сувдан фойдаланиш тўғрисида"ги қонун билан тартибга солиб келинган. Лекин кейинги йилларда амалга оширилаётган ислохотларнинг чуқурлашиши ва ердан фойдаланишнинг ҳуқуқий асослари 1998 йилда қабул қилинган "Ер кодекси" асосида тартибга солинаётганлиги, сув муносабатлари билан ер муносабатлари ўртасида мўтаносиблик пайдо бўлганлиги

инобатга олиниб, қўмита ташаббуси билан ишчи гуруҳи тузилди. Тегишли вазирликлар, қўмита ва ташкилотлар вакиллари, олимлар, мутахассислар жалб этилган ҳолда Ўзбекистон Республикасининг "Сув кодекси" ишлаб чиқилди ва қўриб чиқиш учун Вазирлар Маҳкамаси ва мутасадди давлат идораларига юборилди. Шунингдек, 2001-2003 йилларда "Қишлоқ ҳўжалиги ерларининг тупроқ унўмдорлигини ошириш тўғрисида"ги қонуннинг концепцияси ҳамда ташкил этилган ишчи гуруҳи иштирокатида мазкур қонуннинг лойиҳаси ишлаб чиқилди ва қўриб чиқиш учун Вазирлар Маҳкамасига тақдим этилди. "Ветеринария тўғрисида"ги, "Ўсимликлар карантини тўғрисида"ги қонунларга ўзгартиш ҳамда қўшимчалар киритиш бўйича қонун лойиҳалари ҳам манфаатдор вазирликлар, ташкилотлар вакиллари, мутахассислар ва олимлар иштирокида тайёрланиб, тегишли

идораларга қўриб чиқиш учун юборилди. Қўмита қонун ижодкорлиги билан бирга мавжуд қонунларнинг бажарилиши устидан қатъий назорат ҳам ўрнатган. Масалан, "Қишлоқ ҳўжалиги кооперативи (ширкат ҳўжалиги) тўғрисида"ги қонуннинг Сирдарё вилоятида, "Фермер ҳўжалиги тўғрисида"ги, "Дехқон ҳўжалиги тўғрисида"ги қонуннинг Самарқанд вилоятида, ушбу қонунлар ва "Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида"ги қонуннинг Сурхондарё вилоятида, қишлоқ ҳўжалигида иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришга қаратилган қонунларнинг Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлигини қандай бажарилаётганлиги ўрганиб чиқилди. Наманган вилоятида аграр соҳада иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришга қаратилган ва "Ҳўжалик юритувчи субъектлар фаолиятининг шартномавий-ҳуқуқий базаси тўғрисида"ги қонунларнинг қандай ижро этилаётганлиги қўмита йиғилишларида кенг муҳокама этилди ва улар асосида тегишли қарорлар қабул қилиниб, назоратга олинди. Шунингдек, "Уруғчилик тўғрисида"ги қонуннинг Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлиги, "Ўзпахтасаноат" уюшмаси, "Ўздонмахсулот" компанияси мўнандан қандай ижро этилаётганлиги ўрганиб чиқилди ва ҳўказо, Таъбир жоиз бўлса, қўмитамиз аграр тармоқда ислохотларнинг чуқурлашишида ўзининг мўносби ҳиссасини қўшди. Тўғри, иш жараёнида баъзи бир муаммоларга ҳам дўч келдик. Масалан, режага қўра, "Қишлоқ ҳўжалиги ерларининг тупроқ унўмдорлигини ошириш тўғрисида"ги қонун лойиҳаси тайёрланди. У қўриб чиқиш учун мутасадди идоралар иштироғига юборилди. Лекин лойиҳа вақтида қўриб чиқилмаганлиги бўис сессия муҳокамага киритилмади. Шунингдек, "Қоракўчилик ва яёлов чорвачилиги тўғрисида"ги ҳамда "Асарчилик тўғрисида"ги қонун концепциялари ва лойиҳалари устида иш-лаш давом эттирилмоқда. Сабаби ушбу соҳалардаги ислохотлар ҳали ниҳоясига етмаган. Шундай экан, биз иш жараёнида мавжуд қонунларга ўзгартиш ва қўшимчалар киритишни, замон талабларидан келиб чиқиб, янги қонунларни қабул қилишни ҳамда уларнинг ижросини мўтазам назоратга олишни ўзимизнинг бевосита вазифамиз деб ҳисоблайми.

ХАТЛАР сўзлайди

ГАЗЕТХОН: ...шикоят қилади

«Чеклаш»ларнинг чеку борми?

Бизнинг Хатирчи туманида бирон киши умр бўйи тирноқлаб йиғиб тўй қилмоқчи бўлса, аввало, катта бир муаммони ҳал этмоғи даркор. У қандай муаммо дерисиз? Хатирчилик чироқ усталари — электор монёторлари "рози қилиши" лозим. Акс ҳолда келин келиб, қуда-андалар, меҳмонлар ўз ўринларини топиб, авжи тўй бошланганда бирдан чироқ ўчиб қолиши ҳеч гап эмас. Ана унда кўринг югур-югурин...

...арзи Томи мешук уйлар

Мен истиқомат қиладиган 15-Марказ, 3/4 уй, 15-хонадондан ўч йил бўлдики, ёмғир ёғса чакки ўтади. "Жангоҳ" уй-жой мулкдорлари ширкатига бир неча бор бу ҳақда мурожаат қилдим, аммо ҳеч қандай ёрдам кўрсатилгани йўқ. Ахир ўш вақтида тўланадиган солиқ, газ, электр, иссиқ, совуқ сув ва бошқа тўловларни тўласан, қарзим бўлмаса, нима сабабдан ширкатдагилар ёрдам беришни истамайди, ҳайронман.

...фйкр билдиради Лоқайдлик кечурилмайди

Хизмат юзасидан Қарши шаҳрига боришга тўғри келди. Биринчи йўналиш бўйича қатнайдиган маршрутда кетаётсам, олд ўринидаги ўтирган йиғитча ўзи ҳам тушунмайди-кан. Фарб мусикасини эшитиб кетяпти. Мусика жуда баянланд қўйилгани учун аввалгида ўтирганларнинг жазоли чиқди. Охири бир ономан ашулани пасанларнинг эшитишни илтимос қилганиди, ҳақоратомуз жавоб олди. Бу йиғитча, ҳатто катталарнинг ҳам танбеҳга таъбир қилганини мени ўйлантириб қўйди.

Бу ўринда фарзанд тарбиясида лоқайд бўлганларнинг ёхуд боланинг ўзини айблагани билмайсан киши. Шу боис биз, катталар келажак эгалари бўлган ёшлар тарбиясида ниҳоятда ҳушёр бўлимоғимиз, уларнинг қаерда, қим билан, қандай ишлар ила банд эканини назорат қилмоғимиз даркор. Ахир, айтишди-ку "Ўзини асраганини Оллоҳ ҳам асрайди", деб. Фарзанд тарбиясида алоҳида эътибор бу келажак авлод ҳақида қайғуришди.

...ҳайрату Амалий иш бўлмаса...

Қўп югур-югурлардан кейин бундан икки йил муқаддам "Зангибий", "Искандари" ва "Ровот" маҳаллаларига газ қувури тортилганиди. Хонадонларда зангори олов ёнади, деб хурсанд бўлгандик. Бирок, қувончимиз узокқа қўзилмади. Афсуски, иш чала ярим ҳолда қоғозда қолиб кетди. Газсиз жуда қийналишмоқда. Мутасаддилардан ёрдам сўрасак, мурожаатларимизга лоқайд қарашаяпти. Вилот газ қорхонасининг янги раҳбари телевидениеда чиқиш қилиб, маҳаллаларнинг барига газ қувурлари тортилиб, иш ниҳоясига етганини айтганида ҳайратда қолидик.

...миннатдорчилик изҳор этади Ҳаммаси ўрнига тушди

Биз, Шайхонтоҳур тумани Ташкенбоев кўчасида яшайдиган бир гуруҳ фўқаролар "Халқ сўзи"га мурожаат қилиб, "Малика" фабрикаси ҳудудида ижара шароитида жойлашган республика нефть ва газ маҳсулотларини текшириш лабораторияси раҳбарияти хонадонларимиз рўпарасидаги фабрика деворини ноқонуний бузиб, дарвоза ўрнатиб олганлиги, бундан аҳоли анча азият чеккани ҳақида шикоят хати ёзгандик. Бошқа ташкилотларга қилган аризаларимиз ўз ечимини топмагани учун газета ҳам бу масалага эътиборсизлик қилса керак деган ўйда эдик. Янгилишимиз. Газета аралашувидан кейин лаборатория эшиги бекилиб, машиналар қатнови тўхтади. Маҳалламизда йўқолган тинчлик қарор тоғди. Сизларга чўқур миннатдорчилигимизни билдиришам.

Сурат-айблов Юмуққа соя солмақда

Нарпай туманидаги «Бўстон» ширкат ҳўжалигида бу йилги гаала, пахта топириш режаси бажашилди. Албатта, бу жамоа муваффақияти. Аммо ҳўжалик идорасига қарама-қарши жойлашган машина-трактор паркидаги ачинари аҳвол эришилган ютуққа сая солмақда. Бу ерда тартибсиз сочилиб ётган техника қисмларини қўриб қўйилган хира тортади.

26 декабрь Халқ. Демократия. Сайловлар

Айни муҳим сўйсий жараёнинг адолатли ва барча номзодларга тенг шарт-шароит яратилган ҳолда ўтиши кўп жихатдан сайлов уастаклари комиссияларига катта масъулият юклайди. Негаки, сайловчилар нафатасига, балки маҳаллий Кенгашларга овоз бериш учун ҳам айнан шу ерга келади. Шу жихатдан қараганда уастак сайлов комиссиялари буни чўқур ҳис қилган ҳолда ёндашиши айни мўддо. Паркент шаҳридаги 570-сайлов уастакасида шу кўнларда сайловчилар рўйхатини олиш, фўқароларнинг сайлов ҳақида етарли маълумот олишига қўмақлашиши намунали йўлга қўйилган. Айниқса, комиссия аъзоларининг маҳалла фаоллари билан ҳамкор-

ГАЗ БОСИМИ КАМ. НЕГА?

Киш яқинлашган сайин истеъмолчилар ҳам, уларни газ билан таъминловчилар ҳам таъминлашга тушиб қоладилар. Бунинг ҳар йили тақорланадиган ўзига хос сабаблари, ўша сабабларни келтириб чиқарадиган муаммолар мавжуд. Айтайлик, юқори ёки ўрта босимли газ қувури ўтган ҳудудларда яшовчилар, одатда уларни «сув бошида турганлар» деб айтадилар, газ босимининг баландлигидан ҳатто киши чилласидаям ерларнинг эшикларини деразаларини очиб ўтиридилар. Қолганлар бошқа бир ўрта газ аталмиш шамчирокнинг сувини илтишга ҳам қуввати етмай миллиметрлардан хуноб бўладилар. Таъминловчиларнинг ваъдаларига ишониб, қишга ўтин-чўп гамламаган кишилар эса унинг иситиш у ёқда турсин, лоқал оватқ пиширолмайдилар. Бу ҳам етмагандай, аслида ёнмаган, ёнса ҳам, тутантириқча ярамаган газ учун ҳақ талаб қилишлари адолат таъминларига зид эмасми?

Яхшидир аччиқ ҳақиқат

атган бўлса, бу кўрсаткич жорий йил бошида 9 миллиард 275 миллион сўмга етди. Нега шундай бўлмоқда? Сабаб? Тахминлар шунки кўрсатмоқдаки, газ таъминотидаги дилчиликларга айрим истеъмолчиларнинг гирромлик йўлига ўтиб олганликлари, газ ҳақини тўлашдан бўйин товлаётганликлари сабаб бўлмоқда. Айтайлик, Андижон шаҳри атрофидаги ҳудудларда жойлашган хонадонларнинг кўпчилигида 3-4 тадан иссиқхона мавжуд. Вилот бўйича уларнинг сони 2441 тани таш-

Хабарлар оқимидан

«Мурувват» йўлга чиқди

Пойтахт темир йўл шохбеатидан Тошкент — Нукус йўналиши бўйлаб «Мурувват» поезди йўлга чиқди. Навоий, Хоразм вилоятлари ва Қоракўлпогонистон Республикасининг чекка туманларида истиқомат қилувчи аҳолига зарур тиббий ва ижтимоий ёрдам кўрсатиш мақсадида ташкил этилган ушбу поездда дори-дармон, кийим-кечак, болалар озиқ-овқатлари, адабиётлар, санитария-гигиена воситалари бор. «Соғлом авлод учун» хайрия жағмармаси, Хотин-қизлар қўмитаси, Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва «Ўзбекистон темир йўллари» давлат акциядорлик компанияси ушбу тадбирнинг ташаббускорлари бўлишди. «Мурувват» поездида борган шифокорлар маҳаллий ҳамкасблари билан ҳамкорликда кам таъминланган, боқувчисини йўқотган оилалар фарзандлари, аёллар ва қарияларни тиббий кўриқдан ўтказадилар ва зарурат туғилганда республикамизнинг кўзга кўринган шифохоналарида даволаниш учун йўлланма берадилар.

Тил билган, эл билади

Жиззах туман халқ таълими бўлими қошида «Нутқ» маркази фаолият кўрсатмоқда. Бу ерда ўқувчилар нафакат она тилларида, балки хоржий тилларда ҳам нутқ ирод этиш сирларини ўрганадилар. Қуни кеча марказда Мехр ва мурувват йўлига бағишланган тадбир бўлиб ўтди. Марказ қатнашчилари ўзбек, рус, инглиз тилларида қўшиқ ва шеърлар ўқиди, сахна кўринишлари намойиш қилдилар. Тадбир сўнгида АҚШ Тинчлик қорпуси вакили жаноб Брендан фаол иштирокчиларга бадий адабиётлар, ўқув қуроллари ҳада этди.

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги ҳузурдаги Болалар спортини ривожлантириш жағмармасида «Ўзбекистон спорт санюати — 2004» спорт ускуналари ва анжомларининг республика кўрик-кўргазмаси якунига бағишланган матбуот анжумани бўлиб ўтди.

КўРГАЗМА ЯКУНИГА БАҒИШЛАНДИ

Халқ таълими вазирлиги ўринбосари, мазкур жағмарманинг ижрочи директори Абдулла Очиллов бошқарган анжуманда умумий таълим мактабларида спортни ривожлантириш ва уларнинг спорт базасини муқтаҳамлаш 2004-2009 йилларда Мактаб таълимининг ривожлантириш Давлат умумий миллий дастурида белгиланган устувор вазифалардан экани таъкидланди. Яқинда якунланган «Ўзбекистон спорт санюати — 2004» мавзудаги кўрик-кўргазма эса соҳа ривожига муҳим аҳамиятга эга бўлди. Кўргазмада спорт ускуналари ва анжомлари ишлаб чиқарувчи, сотувчи қорхоналар, хусусий тадбиркорлар ва фирмалар ўз маҳсулотлари билан иштирок этди. Спорт ускуналари ва анжомларининг сифати махсус комиссия ва мутахассислар томонидан атрофлича ўрганилди. Кўрик-кўргазмада «Стеклопластик» очик акциядорлик жамияти, «Хўжаобод», «Алиев Д.С.», «Отабек», «Машҳим» масъулияти чекланган жамиятлари, «Зафко», «Шаҳ-Полян» каби қўша қорхоналарда голиб чиқди. Яқин орада мазкур қорхона билан маҳсулот етказиб бериш бора-сида шартномадан тузишга киришилди. Назолат УСМОНОВА, ЎзА мухбири.

Даврон АҲМАД олган сурат.

С.САРИКОВ ва бошқалар. Пастдором тумани.

С.ШОНИЁЗОВА ва бошқалар. Тошкент шаҳри.

О.САРИКОВ ва бошқалар. Косон тумани халқ таълими бўлими методисти.

С.САРИКОВ ва бошқалар. Пастдором тумани.

С.ШОНИЁЗОВА ва бошқалар. Тошкент шаҳри.

С.ШОНИЁЗОВА ва бошқалар. Тошкент шаҳри.

С.ШОНИЁЗОВА ва бошқалар. Тошкент шаҳри.

С.ШОНИЁЗОВА ва бошқалар. Тошкент шаҳри.

С.ШОНИЁЗОВА ва бошқалар. Тошкент шаҳри.

С.ШОНИЁЗОВА ва бошқалар. Тошкент шаҳри.

С.ШОНИЁЗОВА ва бошқалар. Тошкент шаҳри.

С.ШОНИЁЗОВА ва бошқалар. Тошкент шаҳри.

С.ШОНИЁЗОВА ва бошқалар. Тошкент шаҳри.

С.ШОНИЁЗОВА ва бошқалар. Тошкент шаҳри.

С.ШОНИЁЗОВА ва бошқалар. Тошкент шаҳри.

С.ШОНИЁЗОВА ва бошқалар. Тошкент шаҳри.

С.ШОНИЁЗОВА ва бошқалар. Тошкент шаҳри.

С.ШОНИЁЗОВА ва бошқалар. Тошкент шаҳри.

С.ШОНИЁЗОВА ва бошқалар. Тошкент шаҳри.

Долларнинг Осиё иқтисодиётидаги қадри

Таҳлил

G20(G — «group» — гуруҳ) деб ном олган 20 та давлатнинг молия вазирлари ва марказий банки раҳбарлари ташкил қилган гуруҳ аъзолари бугун Германиянинг Берлин шаҳрида учрашди. Таҳминларга қараганда, улар анчадан буюн тинимсиз равишда пасайиб бораётган АҚШ доллари курси, унга Осиё молия тизимининг таъсири ва бу борада келгусида кўриладиган чоралар ҳақида маслаҳатлашиш учун тўпланишди. Хўш, дунёнинг иқтисодиёти барқарор, шунингдек, кўп миқдорда нефть ишлаб чиқаруви ва таъсири бозорга эга бўлган давлатларнинг мазкур вақтдаги ҳолати ва доллари курси ҳақида қандайдир таъсир кўрсата олади?

Бу борада яқин пайтда АҚШ ва Европанинг кўпбаланд иқтисодий нашрлари (Economist, Financial Times, Wall Street Journal каби) яқиндаги таҳлилий мақолалар чоп этилмоқда.

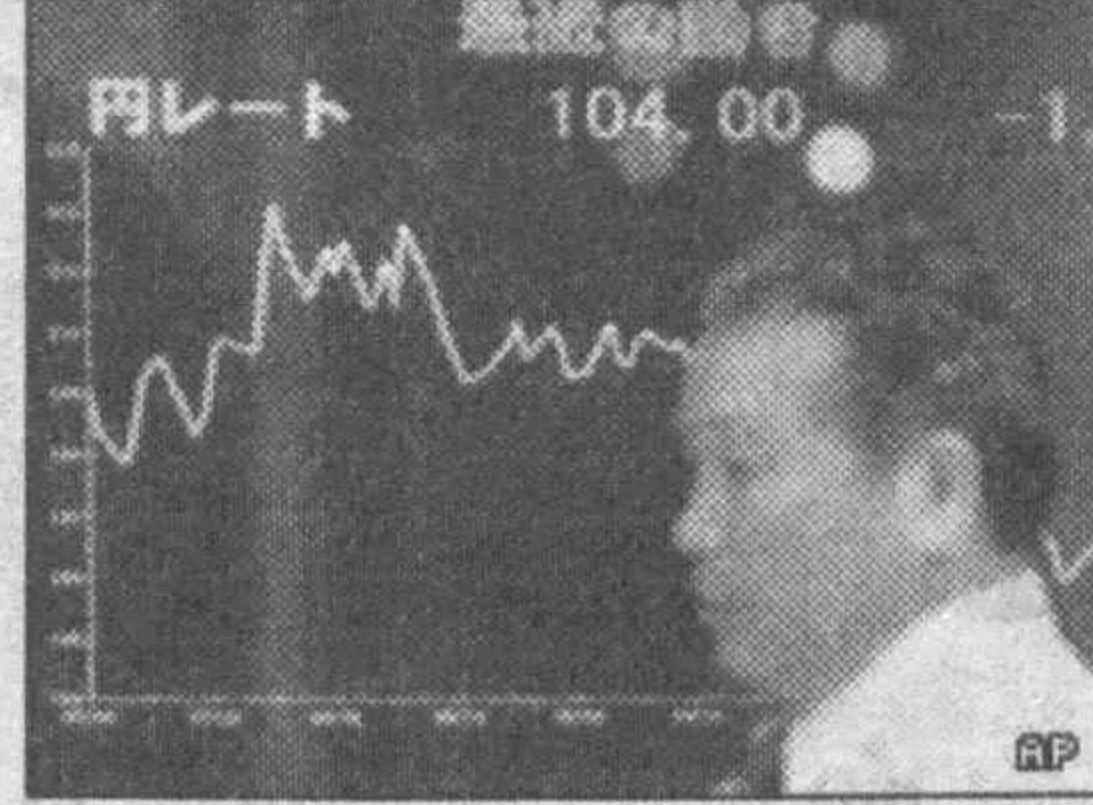
1997-1998 йилларда Осиёдаги кўпбаланд мамлакатларни қамраб олган иқтисодий бўҳрон натижада дунё иқтисодиётида катта таъсирга эга бўлган қатор мамлакатлар уларнинг молиявий қийинчиликларига қарши анча тараққ ҳолда курашаётганлигини аниқлаб етдилар. Ва худди шу пайтда ҳаракатларни бирлаштириш мақсадида учта йирик ташкилотга асос солинди. Булар — Халқаро пул ва молия қўмитаси, Молиявий барқарорлик форуми ва биз юқорида тилга олган G20. Дастлавл муваққат иқтисодий гуруҳ мақоми билан таъсис этилган, аммо йилдан-йил муҳим аҳамият касб этиб бораётган G20 гуруҳи ўзидан Австралия, Бразилия, Канада, Хитой, Франция, Германия, Ҳиндистон, Индонезия, Италия, Япония, Жанубий Корея,

Мексика, Россия, Саудия Арабистони, Жанубий Африка Республикаси, Туркия, Буюк Британия ва АҚШ каби давлатларнинг молия вазирлари, марказий банклар раҳбарлари ҳамда Европа Иттифоқининг марказий банки, шунингдек, Халқаро Валюта Жамғармаси, Жаҳон Банки каби етакчи молия ташкилотларининг раҳбарларини бирлаштиради.

Жаҳоннинг асосий валюта бозори бўлиши «Morgan Stanley» ташкилотининг етакчи мутахассиси Стефан Женнинг айтишича, гуруҳнинг бу сафарги йиғилиши 1997 йилдаги ўқшаш инқирозининг олдини олишди. Уша инқирознинг асослари Осиё сибсатчиларини валюта сибсатидида ҳамон эҳтиёткорлик билан ҳаракатланишига мажбур қилмоқда. Орадан ўтган етти йил давомида кўпта мамлакатлари бугун молия сибсатини ўз валютасининг қадриқимматини сақлаб қолишига ва хорижий валюта захирасини қўлайтиришига қаратилган. 1997 йил июни ойидаги инқироздан сўнг шиддат билан кулаган Жанубий Корея вонини, Индонезия рупийсини ва Тайвань долларини бугунги кунга қелиб аста-секин ўзининг олдинги қийматини тикламоқда, бироқ бу жараён кутилганидан анча секин кечмоқда. Масалан, Корея

вони олдинги қийматидан 5 фоиз, Малайзия рингити эса 25 фоиз пастда турибди.

Иқтисодчиларнинг мулоҳазалари

рига кўра, бу вазиятнинг асосий сабаби Осиё мамлакатларининг тинимсиз доллар сотиб олаётганларидир. Бевосита АҚШ давлат газнасидан доллар харид қилиш уларнинг ўз валютаси қадрини сақлаб қолиши ва савдо камомадини ёпишига хизмат қилган бўлса-да, энди бу имконият чекланмоқда. Масалан, Корея учун доллар қимматга тушмоқда ва бу инфляция ҳолати олим қилиши мумкин. Бундан ташқари, Корея ҳукуматининг импорт маҳсулотларига катта божлар солиши мамлакат иқтисодиётини ривожлантириш билан бирга, давлатдаги пулнинг қадриқимматини сақлаб қолишига хизмат қилмоқда. Натига-

да, шу йил ёзда инфляция даражаси сўнгги уч йилдаги энг юқори нуктага етди.

Корея пул сибсатини бошқа Осиё мамлакатлари ҳам қўллаши мумкин эди, бироқ айни дамда улар Хитой иқтисодиётига анча боғлиқ бўлган. Хитой эса, ўз навбатида, доллар сотиб олишдан тўхтамапти. Тўғри, Хитойнинг худда катта валюта захираси 1997 йилда ҳам муҳим тиргакка айланган, хозир ҳам мустаҳкам ҳимоя востаси бўлиши мумкин. Аммо доллар қадри аста-секинлик билан тушиб бораётган бугунги кунда бу Хитой атрофидаги давлатлар иқтисодиётининг эркинлашувига тўсқинлик қилапти. Хозир валюта савдоларида деярли барча Осиё мамлакатлари, хатто Япония ҳам Хитой билан ҳисоблашишига тўғри келади.

Дарвоқе, Япония борасида тўхталадиган бўлсак, кунчиқар мамлакат учун доллар харид қилиш Кореядан фарқи равишда катта фойда келтирмоқда. Чунки бу давлатдаги дефляция (орتيка товар ишлаб чиқаришнинг олдини олмақда). Доллар харид қилиш учун ўтган йили 20 триллион иена (170 миллиард доллар), жорий йилнинг дастлабки уч ойида 14 триллион иена (120 миллиард доллар) сарфланиши-

га қарамай, долларнинг қадри иенага нисбатан ҳам тушиб бормоқда. Апрельдан буюн биринчи марта 1 доллар 104 иенага тенг бўлди.

Айрим мутахассисларнинг таъкидлашича, G20нинг Берлин учрашувида доллар курси борасида каттиқ қарор қабул қилинмапти. Бу каттиқ валютанинг қадрини янада пастроқ тушиб кетишига олиб келиши мумкин. Учрашува, шунингдек, нефть нархлари юзасидан муайян хулосага келиш, халқаро иқтисодиётнинг йиллик якулини таҳлил қилиш режалаштирилган. Режага кўра, унда Халқаро Валюта Жамғармасининг G20 мамлакатларининг иқтисодий кўрсаткичлари ҳақидаги маълумотномаси, Япония молия вазирини, АҚШ Давлат газнаси департаменти, Хитой Халқ банкнинг ўз давлатидаги пул ва молия сибсати ҳақидаги ахбороти тақдим этилади. Европа марказий банки евро борасидаги маълумотларни беради. Халқаро иқтисодий институтини валюта курслари тўғрисидаги тадқиқот натижаларини, Стенфорд Университети олимни Рональд МакКиннон эса иена, юан каби валюталарнинг йиллик ҳаракати ва уларнинг долларга нисбатан ўзгариш жараёнлари бўйича кузатишларини эълон қилади.

Берлин учрашуви доллар курсининг кейинги ўзгаришига қандай таъсир қилишини олдиндан айтиш мушкул. Аммо бир нарсани аниқ, каттиқ валютанинг қадри айни пайтда Осиё бозоридидаги жараёнларга боғлиқдир.

Ботиржон ҒОҒУРОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Тиббий хулоса аниқ эмас

Фаластин ҳукуматининг ҳозирги раҳбарлари Ёсир Арофат ўлими сабаблари ошкор этилишини талаб қилмоқда. Аммо шу пайтгача Франция ҳукумати уларга Арофат касаллиги тарихи билан боғлиқ ҳеч бир ҳужжат тақдим этмади. Франция ҳукумати вакилининг сўзларига қараганда, Арофатнинг оила аъзоларининг бу ҳужжатлар билан танишиш ҳуқуқи эга.

Кеча Арофатнинг яқин қариндоши Насер Ал-Кудва касаллик тарихи ва тиббий хулосалар билан танишиш мақсадида Парижга учиб келди. Таъкидлаш лозимки, ҳозирга қадар Фаластин етакчисининг ўлими сабаблари аниқ эмас.

ДХК раиси истеъфога чиқарилади

Белоруссия президенти Александр Лукашенко давлат хавфсизлик қўмитаси раиси Леонид Еринини истеъфога чиқарди. Бу ҳақда президент матбуот хизмати хабар тарқатди.

Референдум ва мамлакат парламентида бўлиб ўтган сайловлардан сўнг Леонид Ерин кутилмаганда дарҳол меҳнат таътилига чиққанди. Дам олишдан қайтиб келиши билан унинг истеъфога чиқарилиши кўпчиликни ҳайратга солмоқда.

Ҳамжамият хавотирда

БМТ Афғонистондаги гиёҳванд моддалари етиштириш яна авж олаётганидан хавотирда. 2004 йилда опий моддасини етиштириш мамлакатда уч баробарга ошган. Ташкилот вакилининг айтишича, мамлакатда гиёҳванд моддалар савдосига қарши кураш йўлидаги ҳаракатлар кутилганидек самара бермапти. Ҳамжамият томонидан тайёрланган маърузада Афғонистонда фаолият юритаётган АҚШ ва НАТО қурали гиёҳванд моддалар савдосига қарши ҳарбий амалиётлар ўтказиши лозимлиги таъкидланади.

Статистик маълумотларга қараганда, бугунги кунда етиштирилётган опий моддасининг 87 фоизи Афғонистон ҳиссасига тўғри келмоқда.

Еврокомиссия таркиби тасдиқланди

Европарламент Европа Комиссиясининг янги таркибини тасдиқлади. Янги таркиб Жозе Мануэл Баррозу томонидан тузилган эди. Парламентда ЕИ ижрочи органи аъзоларини тасдиқлаш чоғида катта муаммоларга дуч келинмади.

Европа Комиссияси раҳбари Баррозунинг таъкидлашича, унинг жамоаси ўз ишларини бошлашга тайёр.

Вазият ҳамон нотинч

Хабарингиз бор, америкалик ва ироқлик ҳарбийлар биргаликда Фаллужа шаҳрида ҳарбий операциялар ўтказмоқда. Амалиётлардан сўнг АҚШ ҳарбийлари шаҳардаги вазиятни яна ўз назорати остига олдилар.

Ироқда фаолият олиб бораётган Америка пийда қўшинлари қўмондони генерал Жон Саттлернинг қайд этишича, операциялар чоғида жангариларнинг бир қисми шаҳарни тарк этишган. Манбада айтилишича, Фаллужанин жанубий қисмида америкалик ва иттифоқчи қўнлар ҳамон каттиқ қаршиликка дуч келмоқда. Буни генерал Саттлер ҳам тан олди. Шаҳарни эгаллаш чоғида 51 нафар америкалик, 8 нафар ироқлик аскар қурбон бўлди. Шунингдек, амалиётлар чоғида 1200 нафар жангари йўқ қилинди.

Сўнгги маълумотларга қараганда, Ироқда ҳамон нотинч вазият сақланиб турибди. Бағдод ва Киркук шаҳарларида бир неча маротаба бомба портлаши оқибатида тўрт нафар одам ҳалок бўлди, яна бир қанчаси жароҳатланди. Мосул шахридаги маъмурий бино қуролланган номаълум гуруҳ томонидан миномётлардан ўққа тутилган.

Жаҳон матбуоти хабарлари асосида тайёрланди.

ОЛАМ НАФАСИ

Янгиликлар, воқеалар, далиллар

Саратонга даво топилди

Саратонни даволаш йўллари топилмоқда. Бу соҳадаги тажрибалар ўз самарасини бера бошлади. Касалликка қарши янги вакциналар яратилмапти. Ушбу хабарни The Times газетаси тарқатди. Венада жойлашган Европа онкология жамиятининг навбатдаги йиғилишида таъкидланишича, ўпка ракиннинг оғир босқинчи билан оғирган беморларга янги вакцинада укол қилинганда, улар икки йилдан кўпроқ яшаган. Одатда бундай беморлар бир йилга етмасдан вафот этарди.

—Янги вакцина саратонни даволашда катта бурилиш ясаши мумкин,—дейди Стокгольм Кироллик университети касалхонасини шифокори Хахан Меллштадт. — Мен 20 йилдан буюн раққа қарши яратилган вакциналар синовини билан шугулланиб келаман. Биз дорига баҳо беришга жуда эҳтиёткорлик билан ёндашамиз. Бу сафарги натижалар эса ҳайратланарли.

Канада ва Буюк Британия клиникаларида ўпка рақига қарши ўтказилган тажрибаларда 171 бемор иштирок этди. Уларнинг ярмига одатдаги даво турлари қўлланилди, қолган ярмига эса янги вакцина берилди. Биринчи гуруҳ беморлар ўртача 13 ой яшадилар. Янги вакцина билан даволанган хасталарнинг 60 фоизи икки йилдан кўпроқ, биттаси эса уч ярим йил умр кўрди.

Янги вакцина Канаданинг Biogen Inc ва Merck компаниялари томонидан ишлаб чиқилган. У инсон организмиде рақ ўсимасига қарши иммунитетни қўлайтиради. Вакцина сажиса ҳафта давомида укол орқали бемор организмига юборилади. Сўнг олти ҳафта бемор да деб берилади. Тиббиётчилар энди уни каттароқ клиникаларда синба кўришмоқда. Навбатдаги тажрибаларга мингта яқин бемор жалб этилади. Мутахассислар янги вакцина ҳақиқатан ҳам яқин самара беради, уни тезда қўллаб ишлаб чиқариш учун барча имкониятлар борлигини таъкидлашмоқда.

Сўнгги йилларда ўпка рақига қалинган беморлар сони кўпайиб бормоқда. Мисол учун биргина Буюк Британияда хар йили 31 миң киши бедаво дардга йўлиқмоқда. Уларнинг 19 миңини эркеклар, 12 миңини аёллар ташкил этади. Врачлар хасталикнинг пайдо бўлишига асосан кашандалик сабабини эканлигини қайд этишяпти.

Ҳозирги кунда саратоннинг уч тури — ўпка, простата ва бачадон рақига қарши вакциналар устиде тажрибалар олиб борилмоқда.

Яқинда The Guardian газетаси Nature журналыда чоп этилган ҳисоботга таъйин шов-шувли хабар тарқатди. Мақола муаллифи Тим Рэдфорднинг таъкидлашича, антибиотиклар оғир кўринишдаги саратон тўқималари ўсишини тўхтатиш мумкин экан. Калифорниялик олимлар организмни ўлимга олиб борадиган рақ тўқимаси ривожини тўхтатиб қўйиш йўлини топидилар. Улар тўрт ҳафталик тажриба давомида сичқонлар жигаридеги оғир кўринишдаги рақни йўқ қилишга эришганлар.

Сўнгги йилларда тиббиётчилар саратонни даволаш учун қўллаб янги йул ва услублардан фойдаланяпти. Масалан, улар ўсмининг ривожланишини тўхтатиш учун унга қон беришни тўхтатмоқчи бўлишди. Фақат касалланган тўқималарга таъсир кўрсатадиган «топ ва ўлди» деб номланган токсинлар юборишни тажрибадан ўтказишди. Яна рақни ультратовуш ва ультра қизил нур билан даволаш устиде иш олиб боришди.

Аммо саратон биринчи навбатда ДНК касаллиги бўлгани учун олимлар сўнгги йилларда рақ генлари билан ишлашга асосий эътиборни қаратишмоқда. Улар эса юздан ортиқроқдир. Лекин рақ билан касалланишда қўлчанча Мус гени асосий ролни бажаради. Шунинг учун олимлар Мус ҳаракатини еклайдиган дорини топишга уринишмоқда. Агар бунга эришилса, саратонни даволаш имкони туғилади дейишмоқда тадқиқотчилар. Хуллас, тажрибалар тиббиётчилар тўғри йўлдан боришяптанини, шу пайтгача бедаво деб келинган раққа яқин йилларда даво топилиши мумкинлигини кўрсатмоқда.

Б. ЭГЛАМҚУЛОВ тайёрлади.

Польшада табиий офат

Кеча Польшада кучли довул турчи оқибатида етти нафар киши қурбон бўлди. Reuters ахборот агентлиги тарқатган хабарга қараганда, айни пайтда 10 миң аҳоли электр таъминоти-сиз қолган.

Метеорологларнинг айтишича, довул секундида 40 метр тезликда ҳаракатланмоқда. Ҳозирда табиий офат туфайли Варшава кўчаларида транспорт қатнови қийинлашди.

Бин Лодин қаерда?

АҚШда ўтган президентлик сайловлари арафасида «Ал-жазира» телеканалда Усама бин Лодиннинг пайдо бўлиши биринчи рақамли террорчи қаерларда яшириниб юрибди, уни тутиш нега қийин бўляпти, деган саволларни яна ўртага ташлади. Кўплаб газета ва журналларда шу мавзуда мақолалар босилди.

Ростдан ҳам, Усама бин Лодин қаерда ўзи? Яқинда «The Washington Times» газетаси «Бин Лодин Ҳиндистонга бориши мумкин» деб номланган мақола эълон қилди. Унда таъкидланишича, АҚШ Федерал қидирув бюросининг Покистонда қизиб қилиётган юқори миқдотдаги ходими Ҳиндистонга таширф буюриб, ушбу мамлакат махсус хизмат вакилларига бу хабарни етказган. Шунингдек, у хозирча Покистонда бўлиши мумкин. Газета ўз саҳифаларида Афғонистондаги АҚШ қўшинлари қўмондони Дэвид Барнонинг қуйидаги сўзларини келтиради: «Ал-қоида» раҳнамоси Афғонистонда эканлиги тўғрисида бизда етарли маълумотлар йўқ. У Покистонда бўлиши мумкин. Чунки бу мамлакатда уни чет эллик жангарилар яқшироқ кўриқлашяпти.»

Энди эътиборингизни яна қатди. Исроил сайтининг манбаси кўрсатилмаган хабарига қараганда, Ҳиндистон разведкачи самолёти учувчиси 10 та микроавтобус сафини кўрган. Улардан бирида жаҳон террорчиларининг раҳбари бўлган. 22 октябрь кун Афғонистоннинг Хитойга туташ чегараси яқинида тўртта шундай микроавтобусни кўришган. Кейин яна битта самолёт чақрилган. Самолётдаги аппаратлар ёрдамида Усама бин Лодинни таниш мумкин бўлган.

Аммо Ҳиндистон Мудофаа вазирлиги вакили Америка ФКБ юқори мартабали ходимининг таширфи ва самолётлар террорчинини кузатгани ҳақидаги хабарларни рад этди.

«The Cristian Science Monitor» газетасининг ёзишича, Усама хали ҳам Покистонда бўлиши мумкин. Газета ўз саҳифаларида Афғонистондаги АҚШ қўшинлари қўмондони Дэвид Барнонинг қуйидаги сўзларини келтиради: «Ал-қоида» раҳнамоси Афғонистонда эканлиги тўғрисида бизда етарли маълумотлар йўқ. У Покистонда бўлиши мумкин. Чунки бу мамлакатда уни чет эллик жангарилар яқшироқ кўриқлашяпти.»

Андижон Давлат тиббиёт институти

2004 йили аспирантурага ўқишга кириш учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича танлов эълон қилади.

Аспирантурага 35 ёшгача бўлган клиник йўналишдаги магистратура ва клиник ординатуранинг тугатган мутахассислар, мутахассис врачлар қабул қилинади:

14.00.02	— «Одам анатомияси» (1);
14.00.05	— «Ички касалликлар» (1);
14.00.06	— «Кардиология» (1);
14.00.11	— «Тери ва таносил касалликлари» (1);
14.00.18	— «Психиатрия» (1);
14.00.28	— «Нейрохирургия» (1).
Жами:	6 та.

Ҳужжатлар қабул қилиш мuddати — 27 ноябргача.

Бизнинг манзил: Андижон шаҳри, Ю.Отабеков шоҳқўчаси, 1-уй, Андижон Давлат тиббиёт институти. Телефон: 22-31-10.

Андижон Давлат тиббиёт институти ректорати.

Ташкилот ва корхоналар раҳбарлари диққатига!

РОССИЯ АВТОМОБИЛЛАРИ КРЕДИТ ВА ЛИЗИНГТА!

ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИ ЗАВОДЛАР ДИЛЕРИ «ИЖМАШВТО» ОАЖ,

«ГАЗ» ОАЖ да ишлаб чиқарилган барча турдаги моделларига бюртмалар қабул қилади ва сотади.

Мулоқот учун телефонлар: Тошкентда: (99871) 132-10-35, 132-12-01; 132-03-62, 186-12-94.

«ГАЗ-31105»

«ИЖ-2717»

«ГАЗЕЛЬ»

«ВАЗ-2106»

«Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан «Олимбанк» хусусий ёпик акциядорлик тижорат банкнинг банк операцияларини амалга ошириш ҳуқуқини берувчи лицензияси 2001 йил 14 сентябрда

ҚАЙТАРИБ ОЛИНГАН ЭДИ.

Бугунги кунда «Олимбанк» хусусий ёпик акциядорлик тижорат банкни банклар рўйхатидан чиқаришга бериш ва тугатиш комиссиясининг 2004 йил 1 ноябрь ҳолатидаги ҳисоботи бўйича қолган банк омонатчилари ва кредиторлари билан тўлиқ ҳисоб-китобларни амалга ошириш учун барча мурожаатлар қуйидаги манзил бўйича 2 ой давомида қабул қилинади.

Манзил: Самарқанд вилояти, Ургут тумани, Навоий шоҳқўчаси, 35-уй. Телефон (код 8366-48) 43-09-57.

«Олимбанк» хусусий ёпик акциядорлик тижорат банкни тугатиш комиссияси».

Ўзбекистон Бадий академияси, Қашқадарё вилояти ҳокимлиги

жаҳон тарихи ва маданиятида алоҳида ўрин тулган Қарши шаҳрининг 2700 йиллиги рамзини яратиш бўйича

ОЧИҚ ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

Танловда республикамиздаги профессионал, хаваскор ва ёш rassomлар иштирок этиши мумкин.

Танловголиблари учун совринлар:

Биринчи соврин — 10000 сўм;
Рағбатлантирувчи соврин — 50000 сўм.

Лойиҳалар Ўзбекистон Бадий академиясида 2004 йил 15 декабргача қабул қилинади. Мавзу моҳиятини акс эттирган энг сара лойиҳалар соҳа мутахассисларидан иборат ҳайъат томонидан танлаб олинади ва ташкилий қўмита тасдиғига киритилади.

Манзил: Тошкент ш., Ш.Рашидов к., 40-уй. Маълумот телефонлари: 56-34-07, 56-50-47.

O'ZSANOATQURILISHBANK

Меҳр ва мурувват йилида

«Саховат» ва «Саховат» — тақдим этилган

номли янги жамғарма омонатларини тақдим этмоқда.

Мазкур омонатга пул маблағлари жорий йилнинг 31 декабргача 3 ой мuddатга қабул қилинади, омонатчининг хоҳишига кўра ҳисобланган фоизларни ҳар ой олиш мумкин. Омонатнинг энг кам миқдори 50 миң сўм бўлиб, йиллик 36 фоиз ҳисобидан даромад тўланади.

Банк омонатнинг сир сақланиши, ўз мажбуриятларининг тўлиқ бажарилишини кафолатлайди.

Қўшимча маълумотларни сиз қуйидаги телефонлар орқали билиб олишингиз мумкин: 120-45-24, 133-34-45, 120-45-76.

2004 йил — Меҳр ва мурувват йили

Одам тафтини одам босади

«...Ўтган аср 30-йилларининг оғир кунлари. Бир бурда нон олтиндан қиммат. Болаларнинг отаси кулоқ қилинган. Уч нафар боламдан иккитаси қизамиқдан қайтиб турмади. Ҳар куни ёлғиз кенжамга умр сўраб худого ёлвораган. Бирок ахволи кундан-кун оғирлашарди. Охири болам уч кун умуман кўзини очмади, чуқур нафас оларди, холос. Ана шунда Аҳатжон исми ёш муаллим кўшимиз болани опичлаб йигирма чақирим наридаги шаҳар шифохонасига олиб борди. У ерда икки кун қолиб кетди. Болам соғайди. Ана шу муаллим урушга кетиб қайтиб келмади...»

(Саксон уч ёшли Хосият момонинг хотираларидан).

«Меҳр тошқини дарёдан қучли», дейишади. Зеро, бу туйғу шу қадар қучлики, инсонлар тақдирини ўзгартириб юборишга ҳам қодир экан. Республика уруш ва меҳнат фахрийлари пансионатида яшовчи қариялар билан суҳбат чоғида шунга гувоҳ бўлдим.

— Бу ерга тақдир тақозиси ёки шароит тўғрисида айтишдан ўшган қариялар келишади, — дейди ҳамшира Мухтарам Нурбаева. — Истикомат қилувчиларнинг энг ёши 65 ёшда, 92 ёшли онахон ҳам бор. Ўн тўрт нафар тиббиёт ходими, жумладан, 7 нафар турли йўналишдаги шифокор амбулатория, муолажа хонамида илк тиббий ёрдам кўрсатишади. Оғирроқ бевтоб қарияларимиз стационарда даволанадилар.

— Қариялар турадиган нарғи бинода лифт йўқ экан...
— Шундай, лекин юришга қийналмайдиган қарияларимизга ўзимиз бориб хизмат кўрсатамиз. Қолаверса, ҳар бир қаватда биттадан хизматчи бор. Улар хоналарни сўғуйиб-сидириб, саранжомлаб беришади. Бошқа юмушларни ҳам бажаришади.

Албатта, куч-қувватдан қолган кексаларга сунячиқ бўлиш савоб иш. Пансионатни айланар эканмиз, турфа хил кишилар билан суҳбатлашамиз.

— Ўшим саксон тўртда, — дейди Мария Васильевна исмли онахон. — Илгари анча йиллар «Миконд»да ишлаганман. Бир хонали бўлса ҳам ўз уйим бор эди. Яқинларимдан фақат жияним — синглимнинг ўғли ва унинг ойласи бор. Кейинги йиллар улар билан келиша олмай, жаҳл билан «Қариялар уйига кетаман» деб юборибман. Бу уларга жуда маъқул келди, шекилли, уйимни сотишди. Мана, уч йилдан бери шу ердман.

Бу ерда оқват тайёр, бетоб бўлсак, қарашади. Кийим-кечак ҳам беришади. Лекин...
— Мария билан икки йилдан бери бирга тураемиз, — суҳбатга қўшилиди яна бир қария — Валентин Церковник. — Чунки бу ёшда ёнингда ҳамроҳинг бўлмас қийин. Одам тафтини одам босади, ахир. Мана, мен ҳозир деярли юра ол-

майман. Энди шундай ахволда ҳеч кими йўқ одамнинг ахвали нима кечишини бир тасаввур қилинг? Ёлғизлик одамни эзиб ташлайди. Агар шу меҳрибон одамлар, саховатли халқ бўлмаганда, билмадим, нима қилардим...

Пансионатдаги одамларнинг суҳбатлари бизни ҳам бафар қолдирмади. Биргина сўз кинининг ёши бир жойга бориб қолганда уни ҳаёт пуртаналарига улоқтириб юбориши мумкин экан. Узини Хайриддин ака деб таништирган кекса киши шундай дейди:

«...Асли бухоролик икки яшар қизча номаълум сабабларга қўра Тошкент шаҳрига келиб қолган. Бегона аёл уни уйига олиб келади. Икки ишларга хабар бергач, боланинг ота-онаси топилгунча уни уйда олиб туришга рухсат сўрайди. Бир ярим йилдан ортқ вақт давомида болани ўз фарзандлари қаторида боқиб тарбиялайди. Тир-кичилик қилиш осон эмасди. Лекин болани «Меҳрибонлик уйига» топшириши хаёлига ҳам келтирмади.

(«Меҳр қўзда» кўрсатувида берилган воқеадан).

таъминлашади. Бёзван оддий одамлар ҳам келиб нима биландир эътибор кўрсатмаси келади. Маса-лан, яқинда Америкада ўқиган бир гуруҳ талабалар келиб, қўй сўйиб ош тарқатишди. Ёки Чилонзордаги юридик коллеждан ўнатча киз келиб ўзлари тўқиган пайпоқ, румолларни бе-миннат совға сифатида топ-шириб кетдилар.

Пансионат ҳаётини қузата туриб, яна инсон тақдир, унинг шу оламдаги минглаб бошқа одамлар билан кўримсиз ришталар орқали боғлиқлигини чуқурроқ ҳис этишимиз мумкин. Бир томондан қарасангиз, ҳақиқатан, бу ерда кексаларга эътибор ёмон эмас, алоҳида хоналарда телевизор, музлаткич ўрнатилган, овқат вақтида тайёр, тез-тез турли маданий тадбирлар, концертлар уюштирилади. Бир ойда пансионатдаги 162 нафар қария учун давлат бюджетидан фақат дори-дармон учун 685 минг сўм, озиқ-овқат учун 5 миллион 563 минг сўм ажратилади. Бу оземунча маблағ эмас. Таъмирлаш ишлари учун шу йилнинг ўзига 10 миллион сўмлик сармом сарфланган. Албатта, буларнинг бари республикамизда ёлғиз, кам таъминланган оилаларни ижтимоий жи-хатдан қўллаб-қувватлашга қаратилган қатта эътибор натижаси. Қолаверса, тақдир чорраҳаларида қолган кексаларга кўрсатилган ғамхўрликнинг бир кўрини-ши. Кўнгли дарё, ожизлардан меҳрини аямийдиган инсонларнинг савобли иш-лари. Улар ҳеч маҳал унут-тилмади.

Лекин биз-чи? Биз ҳаётда бир-биримизни аяб-ас-раямизми? Тиркичилик баҳонасида болаларимиз кўнглидаги меҳр чўғини сундириб қўймаймизми? Ахир инсон кўнглининг оқ-сашилиши ана шу меҳр-оқибат тўғрисида эмасми? Зеро, Навоий бобомиз айтганларидек:

**Кимки бир кўнгли бузурилган хотирин шод айлагай,
Онча борки, қаъба вайрон бўлса,
обод айлагай.**

Рустам ЁРЛАҚАБОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

— Қариганда оилам билан келиша олмай қолдим. Буни тўлиқ айтишим оғир, сабабини сўраманг. Ўн тўрт йилдан бери шу ердман. Болалар бир-икки келишди. Нолисак, ношукрлик қилган бўламиз. Аммо қияларнинг ўртасида меҳр-оқибат йўқолмасин экан. Қариганда фарзандлар, невара-чеваралар қўрқовида етказил-либ юрганга нима етсин...

...Бошидан ўтган табиб, дейишади. Бу ердаги қарияларнинг тақдирини ки-шини мушоаҳада қилишга ундайди. Тўғри, бу ерда уларга имкон қадар моддий ва маънавий ёрдам кўрсати-лаётир. Уларнинг ёлғиз-ланмаслигига ҳаракат қилинмоқда. Саховатпешалик, мурувватли бўлиш — халқимизга хос фазилат.

«Гургенхаус» асфальт заводи, «Тошкентмебель», Собир Раҳимов тумани обо-донлаштириш бошқармаси, «Ўзғўштурулмахсулот» каби қўллаб-ташкилот, муассаса, жамғармалар бегараз ёрда-мини берапти, — дейди пансионат директори ўрин-босари Руслан Кароматов. — Бирови ҳовлимизни асфальт-лаб берса, иккинчиси озиқ-овқат махсулотини, бошқиси керакли жиҳозлар билан

Энди ҳамма тижорат банклари фаолиятига, корхона, ташкилот ва муассасалар жамоалари, умуман, аҳолининг барча қатламлари ҳаётига чуқур кириб бориши учун пластик қарточканинг қулайлиги ва афзалликлари оммавий ахборот, воситаларида реклама ва эълонлар йўли билан ташвиқот-тарғибот қилинмоқда.

Хўш, мамлакатимиз банк тизимида жадал ва дадил кириб келаётган пластик қарточканинг ўзи нима? Унинг қулайлиги ва афзаллиги қандай? Олди-сотди учун ҳисоб-китоб қилишдаги бу қулай усулни ривож-лантириш, тақомиллашти-риш, қўламини кенгай-тириш истикболлари қан-дай?

Пластик қарточка — гу-гурт қўлқасидан салги-ни катарроқ, аммо қалин-лиги гуғурт чўпидан ҳам юпқароқ бўлган электрон тўлов воситаси, республика акциядорлик-тижорат «Пахта банк» ҳодим-ларининг ибораси билан айтганда, бу — фуқаро-ларнинг ўзгалар қўздан пана қилинган, тажовузи-дан ҳимояланган ҳамёни-дир.

Ҳақиқатан ҳам, шун-дай. Унинг ҳажми ихчам бўлгани учун ҳамёнда борлиги сезилмайди. Демак, қарточка эгалари, ҳаерда бўлмасинлар, ўзларини эркин ва хотир-замир ҳис қилишлари мум-

ПЛАСТИК ҚАРТОЧКА

кин. Қолаверса, йўқотиб қўйган тақдирда ҳам таш-вишга ҳожат йўқ. Бирин-чидан, йўқотилган қарточ-ка эгасининг аризаси асосида ушбу пластик қарточканинг эмитенти бўлган тижорат банкда у бекор қилиниб, янги қар-точка очилади ва йўқоти-лган қарточкадаги маблағ янғисига ўтказилади. Иккинчидан, йўқолган қар-точкадан ҳеч ким фойда-лана олмайди. Чунки ҳар бир пластик қарточка ўзи-нинг рақамли пароли (шартлашилган махфий рақам) га эга бўлиб, уни фақат эгасининг биледи. Демак, қарточкани топиб олган шахс махфий ра-қамдан хабарсизлиги са-бабли ундан фойдалана олмайди.

Пластик қарточкалар-нинг банк тизими, савдо ва хизмат кўрсатиш тар-моқлари, айниқса, аҳоли учун қулайлиги ҳақида юқорида етарлича фикр юритилди. Худди шунин-гдек, афзалликлари хусу-сида ҳам исталганча ҳаётий мисоллар келти-риш мумкин. Айтайлик, сиз Асака шаҳридаги «ЎзДЭУавто» корхона-сидан «Нексия» энгил ав-томашинасини кредитга харид қилмоқчисиз. Аммо машина қийматининг кре-дит шартига мувофиқ тўлашни лозим бўлган

қисмига етадиган нақд пулингиз йўқ. Шунда пла-стик қарточканинг ёрда-мига келиши керак. Бунинг ҳам иложи бор. Қарточка эгалари ундаги маблағларидан керакли суммани истаган вақтла-рида бутун республика бўйлаб ўрнатилган банко-матларда нақд пулга ай-лантиришлари мумкин. Ва аксинча, қўлларига тушган нақд пулни уйда сақлашдан хавотирланса-лар, уни пластик қарточ-калари ҳисоб рақамига ўтказиб қўйиб, ташвиш-дан қўтилишлари мумкин. Бу билан улар яна устама даромад олиш имкония-тига ҳам эга бўладилар.

Мисол учун, республи-ка акциядорлик-тижорат «Пахта банк»и сўмдаги пластик қарточка эгалари учун қарточкадаги қолдиқ суммага ҳар ойда 2,5 уста-та фоиз, ойма-ой капи-тализация қилиш ҳисоби-га эса, йиллик 34,5 фоиз устама даромад тўлайди.

Кўриниб турибдики, нақд пулга вақтинча эҳти-ёж сезмай турган фуқаро-лар иш ҳақи ва унга тенг-лаштирилган тўловларни пластик қарточкалар ҳисоб рақамига ўтказиб борсалар, қарточкадаги маблағлари йилга учдан бир баравардан зиёдрок қўпайиб боради. Фуқаро-ларга янада тушунари-роқ бўлиши учун шундай мисол келтираймиз. Ай-

қилиш учун, албатта, нақд пул бўлиши керак. Бунинг ҳам иложи бор. Қарточка эгалари ундаги маблағларидан керакли суммани истаган вақтла-рида бутун республика бўйлаб ўрнатилган банко-матларда нақд пулга ай-лантиришлари мумкин. Ва аксинча, қўлларига тушган нақд пулни уйда сақлашдан хавотирланса-лар, уни пластик қарточ-калари ҳисоб рақамига ўтказиб қўйиб, ташвиш-дан қўтилишлари мумкин. Бу билан улар яна устама даромад олиш имкония-тига ҳам эга бўладилар.

Мисол учун, республи-ка акциядорлик-тижорат «Пахта банк»и сўмдаги пластик қарточка эгалари учун қарточкадаги қолдиқ суммага ҳар ойда 2,5 уста-та фоиз, ойма-ой капи-тализация қилиш ҳисоби-га эса, йиллик 34,5 фоиз устама даромад тўлайди.

Кўриниб турибдики, нақд пулга вақтинча эҳти-ёж сезмай турган фуқаро-лар иш ҳақи ва унга тенг-лаштирилган тўловларни пластик қарточкалар ҳисоб рақамига ўтказиб борсалар, қарточкадаги маблағлари йилга учдан бир баравардан зиёдрок қўпайиб боради. Фуқаро-ларга янада тушунари-роқ бўлиши учун шундай мисол келтираймиз. Ай-

тайлик, сизнинг пластик қарточканинг ҳисоб рақа-мида 1 миллион сўм маб-лағингиз турибди. Аммо бир йил давомида пла-стик қарточкадан фойдала-нишга эҳтиёж сезмадин-гиз, яъни сарф-ҳаражат қилмадингиз. Демак, 1 миллион сўм маблағин-гиз йил давомида қўпай-иб, 1 миллион 345 минг сўмга етди. Аниқроқ қилиб айтганда, бир йил-да 345 минг сўм қўшимча даромадга эга бўласиз.

Яна шуниси қулайки, пластик қарточканинг ҳисоб рақамига республи-канинг исталган бурчағи-да туриб, хоҳлаган бан-кингиздан пул ўтказиши-нгиз мумкин.

Шуни ҳам таъкидлаш жоизки, сотилган товар-лар ва қўрсатилган хиз-матлар ҳақида ҳўжалик юритувчи субъектлар то-монидан бериладиган терминал нақдлари кеитан-чиалар, талонлар ва чип-таларга, шунингдек, то-варлар ва хизматларга ҳақ тўланганлигини тас-диқловчи бошқа ҳужжат-ларга тенглаштирилган фуқаролар учун ҳам қулай, ҳам ишончли ҳимоядир.

Пластик қарточкага эга бўлишни хоҳловчиларга шуни маълум қилмазми, бунинг йўли жуда осон. Шахсингизни тасдиқлов-чи ҳужжат ва банк бошқа-

Корхона ва ташкилотлар диққати!
ДАВЛАТ АРХИТЕКТУРА ВА ҚУРИЛИШ ҚўМИТАСИ
САМАРҚАНД ВИЛОЯТИНИНГ ҚУРИЛИШДА ТАНЛОВ САВДОЛАРИ ВА НАРХЛАРНИ ШАҚЛЛАНТИРИШ ХУДУДИЙ КОНСАЛТИНГ МАРКАЗИ
қурилишни тўлалигича қўриб фойдаланишга топшириш шарти билан
ТАНЛОВ САВДОЛАРИ ЎТКАЗИЛИШИНИ ЁЎЛОН ҚИЛАДИ:

1. Самарқанд вилояти, Тайлоқ тумани, М.Улғубек номи ш/х, Қўрғонча қишлоғидаги 600/100 ўқувчига мўлжалланган «Педагогика» йўналишидаги касб-ҳунар коллежи қурилиши.
Қурилиш ишларини бажариш муддати — 18 ой.
2. Самарқанд вилояти, Тайлоқ тумани, Соҳибқор ш/х, Давлатобод қишлоғидаги 750 ўринли «Машиный хизмат кўрсатиш» йўналишидаги касб-ҳунар коллежи қурилиши.
Қурилиш ишларини бажариш муддати — 20 ой.
3. Самарқанд вилояти, Булунгур туманидаги 750 ўринли «Машиный хизмат кўрсатиш» йўналишидаги касб-ҳунар коллежи қурилиши.
Қурилиш ишларини бажариш муддати — 18 ой.

Буюртмачи — Самарқанд вилояти ҳокимлиги инжиниринг компанияси.
Манзили: Самарқанд шаҳри, «Кўксарой» майдони, 1-уй. Телефон: 35-82-86.
Қурилиш ишлари давлат бюджетни маблағлари ҳисобидан молиялаштирилади.

Талабдор сифатида иштирок этаётган корхона ва ташкилотлар қўйдаги талабдорларга мос келишлари керак: улар танлов савдолари предметини қийматининг камида 20 фоизи миқдоридagi айланма маблағларнинг ёки кўрсатиб ўтилган маблағларни беришга банк кафолатномаси, ишлаб чиқариш базалари, ишлар (хизматлар)ни бажариш учун зарур бўлган меҳнат ресурслари ва мутахассислар мавжудлиги, танловга қўйилган объектга ўхшаш ишоотларда ишлаганлик тажриба ва кўникмаларига, шартномалар тузиш юзасидан фуқаролик-муомала-ҳуқуқий лаёқатга эга бўлишлари лозим.

Савдода қатнашиш ва танлов савдоси ҳужжатларига эга бўлиш учун сўровнома билан савдо ташкилотчиси — Самарқанд вилоятининг қурилишда танлов савдолари ва нархларни шакллантириш хуудий консалтинг марказига, қўйдаги манзилга мурожаат қилиш мумкин:

Самарқанд шаҳри, «Кўксарой» майдони, корпус 2-«Г», 208-хона. Телефонлар: 31-13-51, 33-32-00.

Ҳужжатларининг бир тўплами (комплект) қиймати — 40000 сўм.
Таклифлар (оферталар)ни савдо ташкилотчисига тақдим этишнинг охири муддати — оферталар очилиш куни ва соати. Таклифлар (оферталар) очилиши ёълон матбуотда чоп этилгандан бошлаб, камида 30 кундан кейин қуйдаги манзилда: Самарқанд шаҳри, «Кўксарой» майдонида, соат 18.00 дан Самарқанд вилояти ҳокимлиги биносининг кичик мажлислар залида ўтказилади.

Почта алоқасида хизмат кўрсатиш сифатини яхшилаш ва самарасини ошириш ҳамда истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш масаларида «Ўзбекистон почтаси» очик акциядорлик жамиятининг «Халқаро почтамт» филиалида

«Ишонч телефони» ишга туширилди.

Почта алоқаси бўйича қизқитирадиган савдоларга, жумладан, почтанинг ташиш тарифи, халқаро почта жўнатмаларини қабул қилиш тартиби, у ёки бу давлатга юбориш йўллари, ишлаб чиқариш масалалари бўйича мурожаатларни қўриб чиқиш тартиби ва бошқа масалалар юзасидан жавобни

133-64-76 телефони орқали олишингиз мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги
ТОШКЕНТ ФАРМАЦЕВТИКА ИНСТИТУТИ
Кафедралардаги қўйдаги бўш лавозимларга
танлов эълон қилади:

1. Биологик кимё — мудир ва профессор (1)
2. Ахборот технологиялари ва математика — мудир
3. Фармакология — доцент (1), ассистент (3)
4. Физиология, анатомия асослари билан ва патология — ассистент (1)
5. Дори турлари технологияси — катта ўқитувчи (1)
6. Фармацевтик кимё — доцент (3)
7. Биотехнология — доцент (1), катта ўқитувчи (1), ассистент (1)
8. Фармакогнозия — доцент (1), ассистент (3)
9. Микробиология ва гигиена асослари — ассистент (2)
10. Доривор ўсимликлар ўстириш технологияси — доцент (1), катта ўқитувчи (1)
11. Жисмоний тарбия ва соғломлаштириш — ўқитувчи (1)

Танлов муддати эълон чоп этилган кундан бошлаб 1 ой.

Манзил: 700015, Тошкент шаҳри, Миробод тумани, Ойбек кўчаси 45-уй. Тел.: 56-32-46, 56-38-39, факс: 56-45-04.

МАКТАБ, КОЛЛЕЖ ВА ТИББИЙ МУАССАСАЛАР УЧУН

Katris **МЕБЕЛЬ**

Ишлаб чиқариш ва сотади

Тел.: 90-07-87, 92-03-95, 158-15-73.

Ўлгуржи харидорлар ва ноозик-овқат махсулотлари ишлаб чиқарувчилар диққати! (енгил саноат махсулотларидан ташқари).

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 13 ноябрдаги «Ярмарка савдосини ташкил этишни тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори ва 2004 йил 21 октябрдаги кўрсатмасига мувофиқ

ШУ ЙИЛ 30 НОЯБРЬ — 3 ДЕКАБРЬ КУНЛАРИ
«Ўзбексавдо» акциядорлик компаниясининг Тошкент шаҳридаги Пвардия полковниги Хўжаев кўчаси, 1-уй, «Ўзбекистон» спорт мажмуи клуби биносида.

«Файз», «Ўзқилишқўжаликмас-ҳолдинг», «Ўзимёсаноат», «Ўзқурилишматериаллари», «Ўзагромуслугасервис» компаниялари, «Ўзавтосаноат», «Ўзэлектросаноат» уюмлари, Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги, «Ўзбек қозғоғи», «Ўзқилишқўжаликмас» акциядорлик жамиятлари, «Ўзметкомбинат», В.П. Чкалов номи авиация ишлаб чиқариш бирилшамлари, Олмалик тоғ-кон металлургия комбинати,

«Совпластитал» кўшма корхонаси, Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси ва бошқа корхоналар томонидан 2005 йилда ишлаб чиқариладиган энгил автомобиллар, мебель, маданий-маиший, хўжалик, электр хўжалик, қурилиш материаллари, қоғоз, заргарлик махсулотлари ва бошқа халқ истеъмоли товарларига республика ҳудудида жойлашган барча, мулкчилик шаклидан қатъи назар, истеъмолчилар билан шартномалар тузиш бўйича

РЕСПУБЛИКА ЎЛГУРЖИ-САВДО ЯРМАРКАСИ ЎТКАЗИЛАДИ.

Ушбу ярмаркага, барча ноозик-овқат махсулотлари ишлаб чиқарувчи ва савдо корхоналари, ташкилотлар, кичик ва ўрта бизнес вакиллари, тадбиркорлар таклиф этилади.

Ярмаркага марҳамат!

«Ўзбексавдо» акционерлик компанияси.
Мўлоқот учун телефонлар: 139-10-93, 139-13-15, 139-10-25.

рувчиси номига ёзилган ариза билан марожаат қилишнинг ўзи кифоя. Банк маъмурияти сизнинг пластик картончангизни узоғи билан 15 дақиқа давомида расмийлаштириб беради. Шунингдек, пластик картончангизга доир маълумотлар сир сақла- нишига ҳамда ҳар ойнинг биринчи кунини фойдали да- ромадингизнинг қўшиб борилишига қаролат бе-

тиш, банкоматлар тармо- гини янада кенгайтириш каби вазифалар ўз вақти- да ва муваффақиятли ба- жарилди. Шу билан бир вақтда ушбу дастурда пластик картончаларни Тошкент шаҳрида, вилоят- лар ва қишлоқ жойлар- да кенг тарғиб қилиш, халқро тўлов тизими- га кириш, бюджетдан таъ- минланувчи ва бошқа йи- рик ташкилотлар ходим-

иктисодий фаолият мил- лий банки, "Асака" банки, Халқ банки ҳамда "Уйжой- жамғармабанк" каби дав- лат акциядорлик-тижорат банклари билан шартно- ма имзолаганлиги ҳам пластик картонча эгалари сафининг кенгайишида туртки бўлди.

Банк маъмурияти Тош- кент давлат аграр уни- верситети, Хоразм шаҳар заводи, Тошкентдаги «Аг- ҳамда ҳисоб-китобнинг ушбу қўлай ва кўп жиҳат- дан афзал усулидан фой- даланиш имкониятига эга бўлдилар. Ҳозир ўша ташкилотларнинг атро- фда жойлашган савдо ва хизмат кўрсатиш шо- хобчаларига ҳам терми- наллар ўрнатилган.

Шундай қилиб, ҳозир- ги кунда "Пахта банк" пластик картончалари- нинг умумий сони 60 000

КАФОЛАТЛИ ҲАМЁН

ради. Негаки, "Пахта банк"- дан расмийлаштириб ол- ган пластик картончангиз- даги маблағларингиз Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг бандаги омонатларини кафолат- лаш жамғармаси томонидан кафолатлангандир.

"Пахта банк"да мижоз- ларга пластик картонча- лар воситасида хизмат кўрсатиш республикада биринчилардан бўлиб 2001 йилдан бошланган. Бундай қўлай картонча- ларни қўллаш учун банк Австриянинг «BGS Smartcard Systems AG» фирмасининг «DUET» дасту- рини танлади. Бугунги кунга келиб эса, мамла- катимизнинг қўллаб банк- лари ҳам ана шу дастур таъминоти орқали ишла- моқда.

Банк бўлинмаларида пластик картонча тизими- ни янада ривожлантириш мақсадида, шунингдек, 2001 йил 25 декабрда 2001-2005 йилларга мўлжалланган махсус дастур қабул қилинган эди. Унга кўра, банк пластик картончаларини муомала- га чиқариш, улар орқали тўловларни ташкил этиш- ни мувофиқлаштирувчи меъёрий ҳужжатларни ишлаб чиқиш, савдо ва хизмат кўрсатиш нўқталарида терминаллар ўрна-

ларининг иш ҳақини пла- стик картончалар орқали бериш, кредит пластик картончаларини муомала- га чиқариш каби масала- лар юзасидан белгилан- ган вазифаларнинг ижро- си ҳам аниқ режа асоси- да олиб боришмоқда.

"Пахта банк" ўзроқ бир- бирларининг пластик кар- тончаларига хизмат кўрса- тиш юзасидан Ташки-

тага, банкоматлар 20 тага ва терминаллар 278 тага етди. Айни пайтда Тошкент шаҳри ва вилоят марказларидаги савдо ва хизмат кўрсатиш шоҳобчаларига ўрнатиш мақсадида яна 110 та терминал сотиб олиш юзасидан шартнома рас- мийлаштирилмоқда.

Ўзбекистон Республи- каси Вазирлар Маҳма- сининг шу йил 24 сен- тябрдаги "Пластик кар- тончалар асосида ҳисоб- китоб қилиш тизimini янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғри- сида"ги қарори мамла- катда тўловларнинг нақд пулсиз амалга ошириладиган ҳар томонлама қўлай ва фойдали усули- нинг янада кенгайиб, ри- вожланиб, такомиллашиб боришига хизмат қила- ди. Зеро, ушбу янги қарорнинг мақсади, энг аввало, пластик кар- тончалар орқали нақд пул- сиз ҳисоб-китоб қилиш тизими ривожини рағ- батлантириш, улардан чакана савдода, комму- нал ва бошқа турдаги хизматларга ҳақ тўлаш- да фойдаланиш ва энг муҳими, пул маблағларининг банкдан ташқари айланганини қисқарти- ришга қаратилгандир.

регат» заводи, "Ўзпахта- саноат" уюшмаси, Сирдарё ГРЭСи ва бошқа бир қатор ташкилотлар билан шартномалар тузи- бди, уларнинг биноларида терминал ва банкомат- лар ўрнатди. Натижада ушбу ташкилотларнинг ходимлари бугунги кунга келиб, ўзларининг иш ҳақларини пластик кар- тончалар орқали олиш

ИШБИЛАРМОН ВА ТАДБИРКОРЛАР ДИҚҚАТИГА!

РЕСПУБЛИКА КЎЧМАС МУЛК БИРЖАСИ БИРЖА САВДОЛАРИГА ТАКЛИФ ЭТАДИ!
Давлат мулки кўмитаси томонидан республика Кўчмас мулк биржасининг душанба, чоршанба ва жума кунлари ўтказиладиган марказлаштирилган электрон биржа савдоларига чиқарилиб, ҳақиқий эгасини кутаётган «Ўзнефтмаҳсулот» АК таркибидagi куйидаги автомобилларга ёнилги қуйиш шоҳобчалари (АЁҚШлар) ва контейнер туридаги автомобилларга ёнилги қуйиш шоҳобчалари (КАЁҚШлар)га нисбатан Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 26 августдаги 368-сонли қарорига мувофиқ бошлангич баҳоларнинг 3-синф бўйича босқичма-босқич пасайиш механизми қўлланила бошланганини маълум қиламиз:

Т/р	Объектнинг номи	Жойлашган манзили	Бошлангич баҳоси	Т/р	Объектнинг номи	Жойлашган манзили	Бошлангич баҳоси
1	15-АЁҚШ	Бухоро вилояти, Жондор тумани	32 047,00	45	38-КАЁҚШ	Самарқанд вилояти, Пастдарғом тумани	49 724,70
2	6-АЁҚШ	Бухоро вилояти, Жондор тумани	19 097,00	46	5-А-АЁҚШ	Самарқанд вилояти, Каттақўрғон тумани	35 952,00
3	106-АЁҚШ	Тошкент шаҳри	224 100,00	47	68-АЁҚШ	Самарқанд вилояти, Зармитан қўргони	25 000,00
4	2-АЁҚШ	Жиззах вилояти, Фаллаорол тумани	15 925,00	48	61-АЁҚШ	Самарқанд вилояти, Оқдарё тумани	35 000,00
5	3-АЁҚШ	Жиззах вилояти, Фориш тумани	22 588,00	49	6-АЁҚШ	Самарқанд вилояти, Нарпай тумани	61 186,00
6	10-АЁҚШ	Жиззах вилояти, Зафаробод тумани	12 716,00	50	18-АЁҚШ	Самарқанд вилояти, Булунгур тумани	13 223,70
7	4-АЁҚШ	Жиззах вилояти, Зафаробод тумани	13 190,00	51	5-АЁҚШ	Самарқанд вилояти, Каттақўрғон шаҳри	20 512,80
8	7-АЁҚШ	Жиззах вилояти, Фаллаорол тумани	9 082,00	52	6-АЁҚШ	Самарқанд вилояти, Нарпай тумани	26 400,00
9	32-АЁҚШ	Қашқадарё вилояти, Дехқонобод тумани	18 000,00	53	14-АЁҚШ	Самарқанд вилояти, Жамбой тумани	30 000,00
10	11-АЁҚШ	Қашқадарё вилояти, Китоб тумани	23 197,50	54	8-КАЁҚШ	Самарқанд вилояти, Нуробод тумани	29 027,50
11	10-АЁҚШ	Қашқадарё вилояти, Қамачи тумани	7 741,10	55	28-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Махмуиаси	816 507,00
12	12-АЁҚШ	Қашқадарё вилояти, Нишон тумани	18 900,00	56	24-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Узун тумани	14 138,20
13	17-АЁҚШ	Қашқадарё вилояти, Чирокчи тумани	17 811,26	57	23-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Денов тумани	14 468,00
14	3-АЁҚШ	Навоий вилояти, Зарафшон шаҳри	36 300,00	58	21-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Бойсун тумани	14 631,00
15	1-АЁҚШ	Навоий вилояти, Қизилтепа тумани	26 034,00	59	25-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Термиз шаҳри	27 835,60
16	12-АЁҚШ	Навоий вилояти, Нурота тумани	14 009,00	60	25-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, «ИСО» қўргони	17 114,00
17	4-КАЁҚШ	Тошкент вилояти, Тошкент шаҳри	13 664,00	61	15-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Термиз тумани	56 014,00
18	1-АЁҚШ	Навоий вилояти, Зарафшон тумани	23 078,00	62	16-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Термиз тумани	30 595,00
19	1-АЁҚШ	Учқудук тумани	5 938,40	63	17-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Бойсун тумани	17 978,00
20	39-КАЁҚШ	Наманган вилояти, Наманган шаҳри	51 112,00	64	22-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Денов тумани	25 969,00
21	24-КАЁҚШ	Наманган шаҳри, (собик Давлатобод тумани)	51 065,00	65	27-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Музаббот тумани	25 974,00
22	44-АЁҚШ	Наманган вилояти, Норин тумани	20 000,00	66	19-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Жарқўрғон тумани	11 840,30
23	17-АЁҚШ	Наманган вилояти, Уйчи тумани	27 147,00	67	8-КАЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Қумқўрғон тумани	25 222,00
24	10-АЁҚШ	Наманган вилояти, Қосонсой тумани	25 300,00	68	2-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Гулистон шаҳри	19 054,00
25	12-АЁҚШ	Наманган вилояти, Норин тумани	16 590,00	69	1-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Гулистон шаҳри	20 657,00
26	54-КАЁҚШ	Қорақалпоғистон Республикаси, Чимбой шаҳри	28 350,00	70	10-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Ш Рашидов тумани	8 589,00
27	КАЁҚШ	Қорақалпоғистон Республикаси, Мўйноқ шаҳри	26 691,00	71	10-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Ш Рашидов тумани	19 422,00
28	61-АЁҚШ	Қорақалпоғистон Республикаси, Мўйноқ шаҳри	2 543,00	72	40-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Ховос тумани	33 952,00
29	27-АЁҚШ	Қорақалпоғистон Республикаси, Бузатов тумани	8 292,10	73	4-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Янгиер шаҳри	13 615,20
30	АЁҚШ	Қорақалпоғистон Республикаси, Қўнғирот тумани	11 318,10	74	6-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Мирзаобод тумани	22 952,70
31	69-АЁҚШ	Қорақалпоғистон Республикаси, Қораўзақ тумани	3 831,80	75	16-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Мирзаобод тумани	24 138,00
32	2-АЁҚШ	Қорақалпоғистон Республикаси, Тахиятош шаҳри	18 508,70	76	26-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Ширин шаҳри	40 379,00
33	10-АЁҚШ	Қорақалпоғистон Республикаси, Амударё тумани	6 235,70	77	2-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Дехқонобод қўргони	21 920,00
34	26-АЁҚШ	Қорақалпоғистон Республикаси, Чимбой тумани	3 646,60	78	20-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Меҳнатобод тумани	39 802,00
35	1-КАЁҚШ	Самарқанд вилояти, Самарқанд шаҳри	458 600,00	79	67-КАЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Оҳангарон тумани	37 285,00
36	45-АЁҚШ	Самарқанд вилояти, Самарқанд шаҳри	13 800,00	80	54-КАЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Урта-Чирчиқ тумани	74 731,00
37	35-АЁҚШ	Самарқанд вилояти, Самарқанд тумани	21 565,00	81	15-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Чинқоз тумани	42 126,00
38	2-АЁҚШ	Самарқанд вилояти, Жомбой тумани	29 012,00	82	68-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Ангрэн шаҳри	49 956,00
39	11-АЁҚШ	Самарқанд вилояти, Самарқанд тумани	29 566,00	83	10-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Янгийўл шаҳри	21 032,00
40	24-КАЁҚШ	Самарқанд вилояти, Пахтачи тумани	41 679,90	84	4-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Фарғона шаҳри	173 265,40
41	3-АЁҚШ	Самарқанд вилояти, Пайриқ тумани	105 448,80	85	2-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Фарғона шаҳри	10 000,00
42	4-АЁҚШ	Самарқанд вилояти, Самарқанд тумани	38 318,90	86	2-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Янгибозор тумани	36 599,00
43	32-КАЁҚШ	Самарқанд вилояти, Жомбой тумани	88 086,00	87	16-КАЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Янгиарик тумани	35 440,00
44	85-АЁҚШ	Самарқанд вилояти, Иштихон тумани	55 691,00	88	14-КАЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Хива тумани	27 580,00
				89	15-КАЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Хазорасп тумани	14 442,00
				90	7-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Хазорасп тумани	8 127,00
				91	11-КАЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Янгиарик тумани	8 237,00
				92	13-КАЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Шовот тумани	8 476,00
				93	5-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Қўшқўпир тумани	5 510,00
				94	12-АЁҚШ	Сурхондарё вилояти, Питнак шаҳри	5 510,00

Тўловлар АКШ долларига нисбатан Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг тўлов куниндаги курси бўйича сўмда амалга оширилади. Хурматли ишбилармон ва тадбиркор жаҳолат! Сизлар учун яратилган бу имтиёзлардан самарали фойдаланиб, республика Кўчмас мулк биржаси савдоларидан ўзингизга керакли мулк сотиб олиб, мулкдорлар сафини янада кенгайтириш имкониятига эгасиз! Мулкдор бўлиб, ёрқин келажакнинг таъминлаш ниятигиз бўлса, Кўчмас мулк биржаси савдоларига марҳамат қилинг! Биржа савдоларида республика Кўчмас мулк биржасининг рўйхатидан ўтган маълумоти брокерлар объектларни харид қилишингизда Сизнинг хизматингизда бўладилар!

Кўчмас мулк маълумотлар учун қуйидаги манзилга мурожаат қилишингиз мумкин: Тошкент шаҳар, С.Раҳимов тумани, Қора-қамиш 2/4 дахдаси, М. Урозовов кўчаси, 1-«А» уй. Телефонлар: (371) 136-26-26, 136-15-28, 133-25-21 Факс: (371) 136-08-17 www.rkmb.uz

Лицензия рақами: 000004

Пахта толасини қайта ишлайдиган истеъмолчилар ва корхоналар диққатига!

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
МОЛХОМАШЁ БИРЖАСИ

2004 йил 25 ноябрь кунини соат 15.00да республика истеъмолчиларига миллий валютага пахта толасини ким ошди савдоларини ўтказди.

Қатнашчиларни рўйхатга олиш савдо ўтказиладиган кунини соат 10.00 дан Тошкент шаҳри, Ўзбекистон шоҳқўчаси, 53-«А» бинода (Давлат Мулк кўмитаси биносининг чап қанотида) ўтказилади. Худудий «Пахтаасаноат» уюшмалари томонидан қўйилган пахта толасининг миқдори ва бошлангич нархлари тўғрисидаги маълумотни Ўзбекистон Республикаси Мол хомашё биржасидан ва унинг Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлардаги филиалларидан олишингиз мумкин.

Маълумот учун телефонлар:
139-83-88, факс: 139-22-27.

РОССИЯДАН КЕЛТИРИЛГАН
ЛИНОЛЕУМЛАРНИ
ТЎШАШ ВАҚТИ КЕЛДИ.

Улгуржи нархлар. Ҳар доим Тошкентдаги омбордан.

Телефон: 134-48-11

Автомобиллар ва ишлаб чиқариш хоналари учун емирилишга чидамли ТРАНСЛИН қопламаси.

Товар сертификатланган

«ХАЛҚ СЎЗИ»га
ЭЪЛОНЛАР

9.00 дан 18.00 гача
136-09-25
132-10-63
242-хона
E-mail: Xalk_suzi@rambler.ru

ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ХАЛҚ БАНКИ –
СИЗНИНГ ОИЛАНГИЗ БАНКИ!

ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ ЖАҲОН ТИЛЛАРИ УНИВЕРСИТЕТИ

2004 йилга ишдан ажралган ва ажралмаган ҳолда ўқиш учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича ДОКТОРАНТУРАГА ВА АСПИРАНТУРАГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

ДОКТОРАНТУРА:
Ҳозирги миллий адабиёт.

АСПИРАНТУРА:
Миллий адабиёт тарихи, адабиёт назарияси, фольклоршунослик, герман тиллари (немис ва инглиз тиллари), роман тиллари (француз ва испан тиллари), педагогика назарияси ва тарихи.

Аспирантурага кирувчилар олий ўқув юртлири дастури ҳажмида қуйидаги танлов кириш имтиҳонларини топширадилар:

- Мутахассислик бўйича
- Фалсафа
- Чет тили
- Ўзбекистон тарихи

Ўқиш имтиҳонлари 2004 йил 10 декабрдан бошланади.

Қабул қилинган тартиб асосида расмийлаштирилган шахсий ҳужжат ва мутахассислик бўйича рефератни 2004 йил 11 ноябрдан 2004 йил 10 декабргача тақдим этиш лозим.

Манзилимиз: 700138, Тошкент шаҳри, Акмал Икромов тумани, Собир Юсупов кўчаси, Г-9 «А» маъзеси, 21-«А» уй, аспирантура бўлими.
Телефонлар: (998712) 75-93-11, 75-89-48.

Берче қурилади ташкилотлари диққатига!

«Ўздаврхитектурилиш» кўмитасининг қурилишда танлов савдолари ва нархларни шакллантириш

Сирдарё вилояти ҳудудий консалтинг маркази

қуйидаги объектларни тайёр ҳолда қуриб топшириш (калоти билан) Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси ҳисобидан қуйидаги болалар спортини иншоотлари бўйича танлов савдоси эълон қилади:

- Ширин шаҳри «Нуробод» қўргонида спорт иншооти (5 - тип)
- Бобур тумани «Парақчиёв» шўх спорт иншооти (5 - тип)
- Сирдарё тумани «Л. Каримов» номи ДФЖУда спорт иншооти (5 - тип)

Буюртмачи – Сирдарё вилояти ҳокимлиги қурилишда ягона буюртмачи хизмати инжиниринг компанияси. Манзил: Гулистон шаҳри, Ахтамова кўчаси, 30-уй. Телефон: 27-63-85. Объектлар қурилиши болалар спортини ривожлантириш жамғармаси ҳисобидан молиялаштирилади.

Танлов савдоларида иштирок этиш истagini билдирган қурилиш ташкилотлари қуйидаги талабларга жавоб беришлари керак: **ҳисоб рақамларида ёки захирада қурилиш материаллари объект қийматининг камида 20 % айланма маблағи бўлиши, бундай маблағ бўлмаган ҳолда ана шу миқдорда банк кредит бериши мумкинлиги ҳақида кафолатномаси мавжудлиги, объекти ишларни бажариш учун зарур бўлган лицензия, меҳнат ресурслари ва мутахассисларнинг мавжудлиги, ўқув объектлар қуриш бўйича тажрибага эга бўлиши, шартнома тузиш ҳуқуқига эгаллиги.**

Танловда иштирок этишни хоҳловчилар қурилишда танлов савдолари ва нархларни шакллантириш Сирдарё вилояти худудий консалтинг марказига эълон чоптилгандан сўнг 30 кун давомида сўровнома билан қуйидаги манзилга мурожаат қилишлари мумкин:

Гулистон шаҳри, Ахтамова кўчаси, 30-уй. Тел./факс: (8 3672) 27-64-84.

Танлов ҳужжатларининг бир тўплами нархи – 60000 сўм.

Оферталар юқорида кўрсатилган манзилда қабул қилинади ва уларни тақдим этишининг охири мuddати – танлов комиссиясининг шу объектлар бўйича йиғилиш ўтказиладиган кунини ва соати.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги
ГЕМАТОЛОГИЯ ВА ҚОН ҚУЙИШ ИЛМИЙ ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ

қуйидаги лавозимга танлов эълон қилади.

1. Аспирантура (бюджетдаги) – 1 ўрин.

2003-2004 йилда мақсадли клиник ординатуранини тугатган, вилоятлардан келган клиник ординатуранинг ҳужжатлари танловда иштирок этиш учун қабул қилинмайд.

Танлов мuddати эълон қилинган кундан бошлаб 15 кун.
Манзил: 700059, Тошкент ш., У. Носир к., 138-уй.

Ўзбекистон Бадний Академияси жамоаси Ўзбекистон халқ рассоми, академик Собир Раҳмоновнинг **Завира СУЛАЙМОНОВА**нинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Ўзбекистон адвокатлар асошиясининг Тошкент вилоят адвоклатлар ҳайъатининг раиси, УААнинг Тошкент вилоят бўлими раиси **Файзулла Қозиевич АШУРОВ**нинг вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва ақинларига чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент вилояти адвокатлар ҳайъати жамоаси Раёсат раиси **Файзулла Қозиевич АШУРОВ**нинг вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва ақинларига таъзия изҳор қилади.

«Узметасабавотузумсанот-холдинг» компанияси жамоаси маъсул ходим Фарид Ризаевага падарин бузғунори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ишловкор, профессор **Ғани РИЗАЕВИЧ** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этишни даъват қилади.

Ёшлигимнинг шабадалари...

Соғинч

Кўзи елар, ҳазорез елар,
Ёшлигимнинг шабадалари,
Сизни менга бийлатмас йиллар,
Азим шаҳар дабдалари.

Мен билман: сиз ҳануз — ўша,
Мени излаб, чорлаб чопасиз,
Отанерос ул азиз зўна
Эшигини очиб-ёпасиз.

Юмошқ торган олтин офтобни
Дарахларга сочиб кутасиз,
Богда қолиб кетган китобни
Кечасидек очиб кутасиз.

Далалардан ўтасиз олиб
Менга атаб мезон ипини,
Енгил, хушбўй шовқилар солиб,
Силкитасиз гуллар тупини.

Майсаларнинг сарғиш рангида
Мен соғинган кун нури яшар.
Сиз куйлаган куз оҳангида
Баҳорларнинг сурури яшар.

Гоҳо-гоҳо шаҳарга келиб,
Менга омад тилаб қайтасиз,
Гир айлаиб, теграмда олиб,
Силаб-силаб, йиллаб қайтасиз.

Ортингиздан мен чўзаман қўл,
Билмам, яна қанча вақт ўтар,
Пешонамга ёзилган бу йўл
Тавонимга тушгунча қадар...

Кўзи елар, ҳазорез елар,
Ёшлигимнинг шабадалари...

Кеча элик бешга тўйдим байрамсиз,
Бугун Абдулла Шер элик олтида!
Тураман, қалб йиқлар, кўзларим намсиз,
Йиқирма биринчи аср олдиди.

Дунёни шеър билан эгмоқчи бўлаган
Шоирлик сурури, на чора, чеким.
Дераза кўзини егмоқчи бўлаган
Пашианинг зарбмас бу ўжарлигим.

Кўксини ўқ тешган ботирлар яшар
Кечиктиб ёзилган достонларимда,
Қанотсиз малаклар қизларга ўхшар
Ерларга қоршиган осмонларимда.

Майлига, «Ужар!» — деб кулаганлар кумсин. —
Умрини «ўпчакка сарф этган подон!»
Мен дейман: «Хар кимнинг осмони бўлсин,
Ерга қоршиса ҳам осмондир — осмон!»
Абдулла ШЕР.

«Яхши асар — машаққат ҳосиласи»

Шукур ХОЛМИРЗАЕВ,
Ўзбекистон халқ ёзувчиси:

— Шукур ака, суҳбатимизни ёзувчи аслида ким учун ёзди, қандай ёзиши керак, деган саволдан бошласан.

— Кейинги йилларда пайдо бўлаётган ёзувчилар бу меъёрларни унуттишгандай, маҳаллий классиклар кўпайиб бораётгандай...

— Ўз маблагига китоб чиқариб, «адибга айланаётган ёзувчилар ҳам бизда сероб бўлиб қолди. Ҳақиқий — асарлар оша яшайдиган, чинакам санъат намунаси бўлган асарлар жуда оғир, машаққатли меҳнат эвазига дунёга келишини билишмайди. Уларнинг аксари шу кунларда тагин керилиб: «Ижод — илоҳий неъмат. Илҳом ҳам илоҳийдир. Бир киб қолди-да, ёзиб ташладим» дейишдан ҳам тап тортишмайди. Табиий, бу — адабий саводсизликдан, балки ана шу саводсизликни хаспўшладан бошқа нарса эмас. Ачинарлиси, бундай маҳаллий классикларнинг чучмал асарлари адабиёт деган сўз санъатининг юзига, андак бўлса-да, соя ташламоқда: ўқувчи адабий деганларни олди-қолди воқеаларнинг тафсилотидан иборат экан-да, деган нотўғри хулосага келмоқда.

Ижодкор устахонасида

Ўқувчига ҳам меҳрибон, миллий адабиётнинг жонкуяри, жарчиси бўлмоғи лозим.

— Ҳозир қандай асарлар устида ишляпсиз?
— Ўз тахрибамдан билманки, йиллар давомида ўнлаб ҳикояларни пиштириб юрасан. Масалан, анави романимни қайта кўриб чиқа-

ман, деб фурсат кутасан... Аммо шундоқ бўлдики, кейинги уч-тўрт йил орасида «эссе» ёзишга берилиб кетдим. Бу кўргур эсселар ҳам мўлжалимдан чўзилиб кетди. Масалан, Матқуб Қўшонов ҳақидаги эссе-қиссамнинг ҳажми... 300 саҳифадан ошди тугади.

Узим яхши кўрган — меҳрим тушган ва ҳурмат қилган бир неча адиблар ҳақида (француз адиби Андре Моруага ўхшаб) бир нималар ёзаман, деб аҳд қилган эдим. Назаримда, ёзиб битирдим.

Насиб этса, 150 саҳифалик «Ўзбек бобо» деган ҳикоямни бирор нашрга топширган, унча кичик-кичик ҳикоялар ёзаман-у, 800 саҳифалик «Олабўжи» романимни (у «Шарқ юдузи»да эълон қилинган эди) 400 саҳифага тушириб, олдин «Жаҳон адабиёти»да қўз этиришни мўлжаллаганман.

Нима қилай, биродар? Базми ҳикояларимни тўрт-беш мартаб ёзганман. Романларимни шундай ёзсам, нима бўлибди?

Тўғри, умрини ўтказиб юборганман. Начора, чумчуқдан кўрққан тарик экмас эмаш.

Романларимнинг бадиий савияси ҳам яхши ҳикояларим даражасида бўлишини хоҳлайман-да...

— Самимий суҳбатингиз учун раҳмат.
Саид АНВАР суҳбатлашди.

СУРУНГ

Сувдаги балиқдек

— Эрқабой бошлиғининг олдида ўзини сувдаги балиқдек ҳис қилади.
— У-ў... Узини жуда эркин тутади, демократисиз?
— Йўқ, озгини очади-ю, ҳеч нарса гапиролмайди, дейман.

Ранг-баранглик яхши

— Чучвараларинг ҳар хилми, хотин, бири катта, бири кичик-а?
— Аҳир ўзингиз бир хил оқват еяверинг жонга тегди, дедингиз-ку, дасиди.

Кўричакнинг ярми

— Ҳў-ўх... Доктор, мана ҳалигини оп кўйинг... Вой, жоним!
— Тинчланинг, тинчланинг. Мана, энди сизни операцияга тайёрлашди.
— Доктор, фақат сиз айтганингиз ярмини зўрға эплатишди-да. Майлими?
— Майли, майли. Менга барибир. Фақат у ҳолда кўричакнингизни қолган ярмини қачон оламиз?

Митти «ишбилармон»

— Болалар, келинлар, «Ҳайвонот боғи» ўйнаймиз.
— Майли, қандай қилиб?
— Жуда оддий. Мен олмахон бўла-

Митти ҳажвлар

ман. Сизлар уйларингиздан менга ёнғоқ опчиқасизлар.

Тилақда гап кўп

— Аёллар эркаклардан кўпроқ умр кўришади. Биласанми, хотин, нима учун?
— Билмайдим.
— Билмайсан!.. Бунинг учун бизга миннатдорчилик билдиришларинг керак.
— Ҳо-о, нега энди?
— Аҳир биз сизларнинг соғлиқларингизни тилаб ичиб турамыз-да.

Ҳаёби сиддик

— Абдулла Қодирий «Ўтган кунлар» ҳақидаги ҳар хил саволларга жавоб бераман, «Мен романимни эртак ва достонлар ўқиб юрган (демак, реалистик нарсдан йироқ) халқим учун ёзим», дейди.

Абдулла Қаҳҳорни эслашди. У зоти шариф икки гапнинг бирини ёш адибларга, «Китобхон кўз олдингизда турсин!» деб уқтирарди.

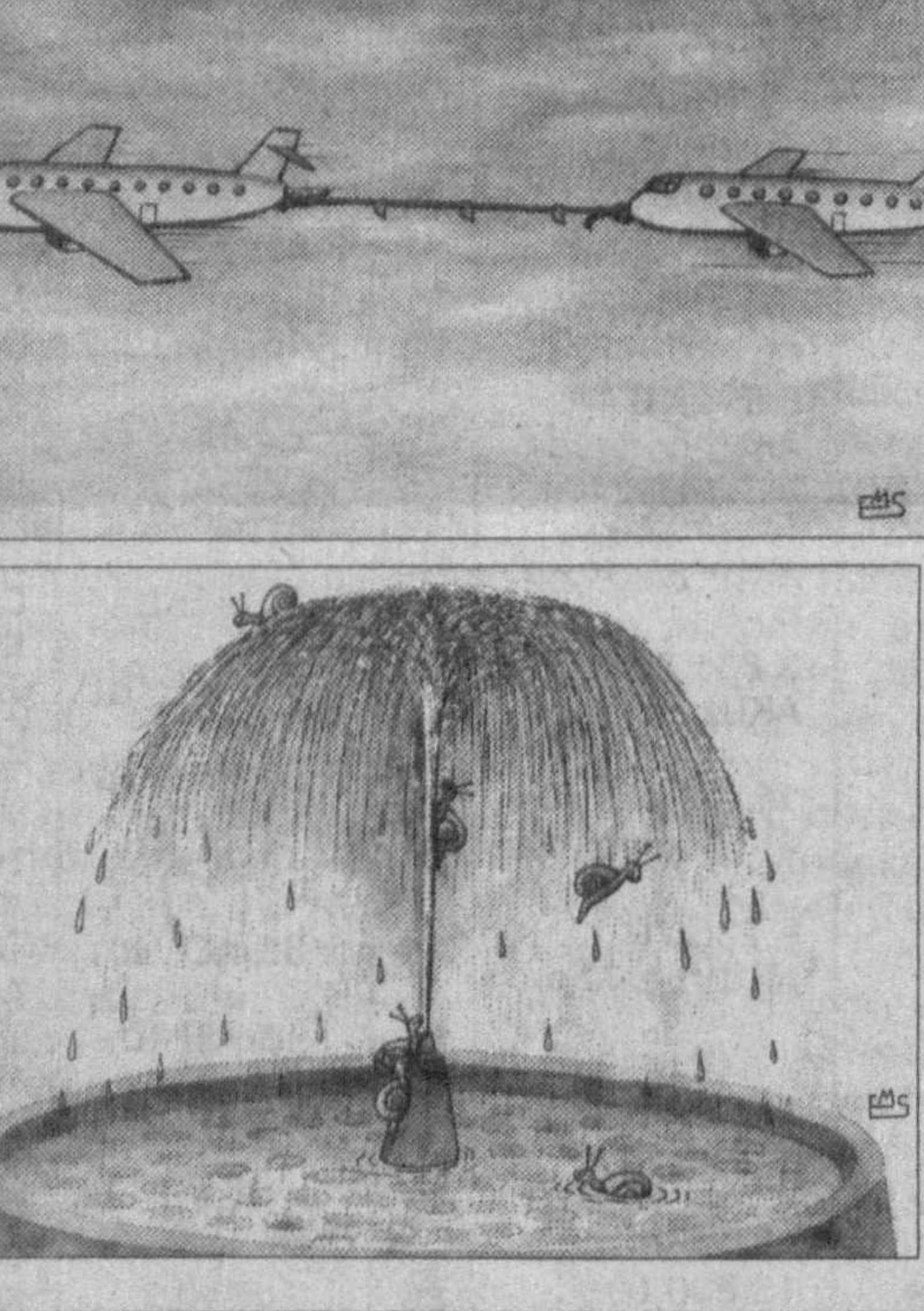
Бундай танқидчилар «Ҳаётда шундай қадриятлар борки, уларга икки хил ёндашиб муносабат билдириб бўлмайди. Масалан, Мустақилликка, Адолатга, Йимонга, Тўғрилик ва Ҳалолликка, Ростўйлигун Раҳимдилликка ва ҳоказога» деган гапларни ёдга олиб туришса ёмон бўлмасди.

Ҳақиқий танқидчи ҳолис ва «сўз санъатига ўзини бахшида қилган», ёзувчига ҳам,

«Кўшмачи»

— Оббо бобой-эй, шундай қилиб, Тошкани бозорлаб кет-волман денг?
— Шундай, улим, шундай. Бир дуварнинг бошини икки қилиш тарафдусида... Энди ўзингиздан сура-сак? Жўл бўлсин, улим?
— Менми? Мен нима десам экан, шоирман. Қишлоқ ҳаёти-ни, қишлоқликларнинг туриш-турушларини ўрганиш учун...
— Э-э, ҳали мен шойрминан гаплашиб кетиб боражатишпман-ма? Қани, қани, газаб жазган кўлингизни қайта олиб, қайта кўришайлик эмасан. Уйдагиларга роса мактаиб борадиган бўппан-да, бир шойирди тириклай кўрдим, деб. Бир эмас, керак бўлса икки марта кўришдим, деб. Тошкани то Кўргонгача гаплаша келдим, деб. Улар ҳам ўзимизга ўхшаган простой одам булар экан, деб. Китоб мазгани келажаткан экан, деб. Телевизорда кўриш бошқа, ўзини кўриш бошқа булар экан, деб.
— Жа уначлик эмас, бобой. Жа ошириб юбордингиз. Простой бўлмасам қишлоқ ҳаётини ўрганиш учун чанг босиб, чанг отгани қишлоққа борар-мидим.
— Туври айтасиз, шойир улим. Туври айтасиз. Простойликда гап кўп. Бизлар айтар гапимизди эплаб гапиралмаймиз. Китоб жазини! Э-ха. Худо сизларга гойибдан берганда, улим. Энди шу китобни қайтиб жазасизлар? Фаршита-маршита айтиб турама, ё ўзларингиз? Қийин-ма? Рангу рўйингизга қараганда, қийинга ўшаб кўринадим. Сир бўлмаса, улим...
— Бунинг ҳеч қандай сир-секрети йўқ, бобой. Мисол учун, бир йилнинг танаб, унга бир қизи севираман. Бошда киз бироз қийинлик қилади. Йилгит ҳам бўш келмайди. Ахир уларни ё бир булоқ бўйида, ё мажнунот тағида уч-раштираман. Бу ишнинг пишиган. Буни бизнинг тилимизда... Барибир бунақа гапларни сиз тушунайсиз, бобой. Кейин тўй бўлади. Кўриб туриб-сизки, китоб тайёр. Икки ёш бахтиёр. Тушунарлими, бобой?
— Тушунарли, улим, тушунарли. Унда сизларда «қушмачи» деса ҳам булар экан.

Тўра СУЛАЙМОН.

Маҳмуд ЭШОНҚУЛОВ чизган расмлар.

Хансираничи стадион томонга

Хансираничи келаётган Ҳайдар қассоб кираверишдаги айронга кўзи тушибди, бир юз тўксон градус бурилиш қилиб, айронфурўша хириллади:
— Қани, куюроқ қилиб қуй-чи, кал. Айронни «ғўлк-ғўлк» этказиб ютиб бўлган, кейин нархини талашига ўтиб, майда пулни жаҳ билан патнисга ташлаган вақта кимдир орқадан елкасига гурсиллатиб урди.

— Ҳа, ҳайвонларнинг жаллоди?... Ҳайдар қассоб бир чўчиб тушди. Ўғирлиб қараса, ошанси Нодир мижикўр куйдирилган калладай тиржайиб турибди.

— Ҳе, туркинг курсин, бурунбой! — дея ўдағайлади Ҳайдар қассоб. — Ўтакамни ёрворай дединг-ку, энағар.

— Ҳадеб сасийвермай, тезроқ юр, ҳозир иккинчи тайм бошланади. Аҳволимиз чатоқ, теритепарларимиз нулу иккига ютқишяпти. Туман ҳокимиям келган, қовоғига бомба осиб ўтирибди.

— Туман-пуман, тайм-пайм деб бошимни ачитмай, мундоқ личоқиб илиндиган гаплардан гапиргин. Анави темир-терсақлар ҳаммаси шу ердами?

— Қанақа темир-терсақ?
— Чўян тақачининг ўғилларини сўра-япман!
— Шу ерда. Уларсиз ўйин бўладими? Иккаласи стадионга кириб боришганда ҳакам хуштагини чалиб, ўйинчиларни майдонга чорлаётган эди. Ҳайдар қассобнинг кўзи ўйинчиларнинг орасидан Темирвойни излаб топди-ю, Нодир мижикўрнинг хай-хайлашига қарамай, ўзини майдонга урди.

— Вей, Темир! Тўхта, даяпман сенга! Тўхта-е.
— Ҳа, нима дейсиз?
— Кеча гапимиз чала қолувди. Бугун кирсам, уйда йўқсан. Ҳалиги новоснинг нархини келишайлик. Эртага бозор, бу-

«НОЁБ» МУРАББИЙ

гун вақтида сўйиб, саранжомлаб олмасан...

— Мен билмайман, акамдан сўранг.
— Мана баққа қара...
— Мен билмайман, дедим-ку, билмайман.

Ҳайдар қассоб Темирнинг орқасидан майдон маркази томон бораётган эди, тренера ва захирадаги ўйинчилар уни судрагудек қилиб, майдон четига олиб чиқишди. Марказий трибуна болохонасида ўтирган туман раҳбари ўзича гудариб қўйди.

Уйин бошланди. Орадан ҳеч қанча вақт ўтмай, ўн биринчи рақамда ўйнаётган Пўлатвой чап қанотдан уч-тўрт ўйинчини чаққон алдаганича ёриб кириб, меҳмонлар дарвозасига тўп бурди. Ҳамама бақир-чақир билан овора бўлиб турганда, Ҳайдар қассоб ана ўзини майдонга отиб, бу сафар тўққизинчи рақамли ўйинчини бўғизлагудек бўлиб, четроққа етаклади.

— Уканг айтди, новоснинг қалити сенда экан. Э, бор-е, ана, ўн беш юмалоқ қўшсам, розимисан? Хўп дегин, Пўлатвой, хўп дегин.

Пўлатвой қаттиқ силкишдан оғрий бошлаган қўлини қассобнинг панжасидан зўрға сўғуриб олди.

— Э, қўйворинг. Ҳозир шуни вақтимиз?
— Манави ишлаймизми? — деб Ҳайдар қассоб бармоғи билан Пўлатвойнинг пешонасига тақиллатди. — Вақт — бу валюта. Эртага бозор, ҳозир бориб ёғини осмондан қилмасам...

Галнинг давоми Ҳайдар қассобнинг

кўрида қолди. Бош ҳакам хуштагини «чур-чур» қилганича унинг қорнига туртиб-туртиб, байроқ ушлаган ҳакам эса белбоғидан торққилаб майдондан чиқариб ташлашди. Уйин давом этди. Майдон эгаларининг ҳужуми жуда кучайиб кетди. Ўттиз учинчи минутда Темирвой бурчақдан тўп тепди. Орадан югуриб чиқ-

бўлса, битталаб пул санашнинг ўзига ярим соат вақт кетади.

Ҳайдар қассоб майдон чети бўйлаб юрар экан, «Ҳа, бўш келма, Ашур қорал!» деган қичқирини эшитиб, калласига «гул» этиб бир фикр урилди. «Ҳақиқий қалит бу ёқда турибди-ку!» деб ўйлади-да, аланглаб Ашур қорани қидирди. Уни топгандан кейин эса, еттинчи рақамли ўйинчи қанси томонга югурса, «Ҳо й, Ашуржон, мансаблар қара. Гапга қулоқ солсанг-ки, ука» деб ўша ёққа лўқиллаб чопа бошлади. Охири Ашурнинг майдон четига яқин жойда тўп билан бораётган рақиб ўйинчисининг оёғи остига ташлагани қўл келди, чаққонлик билан унинг оёғидан ушлаб, чизикнинг бу тарафига тортиб олди. Биринчи қаторда ўтирган бир мирышб Ҳайдар қассобни тартибга чакриш учун ўридан кўзгалган маҳалда, раҳбар юқоридан маънодор йўталди. Мирышб унга қараган эди, «аралашма» дегандек ишора қилиб қўйди.

— Энди, Ашурвой, нима бўлганда ҳам почмалки ҳурматинг бор, — деди Ҳайдар қассоб. — Қайноғанг новосини сотишини пайсалга солпапти. Менимча, бу болани Салим қассоб йўлдан уриб қўйганга ўхшайди. Пўлатвойнингга айтиб қўй, Салим жуда учар қассоб, уни чалиб кетади.

— Қанақа одамсиз? Ўзи ўйин тугашига беш дақиқага қолди. Э, қўйворинг-е! Ашур зўрға қутилиб чиқиб, майдонга қираётганда, қассобидан гумон қилаётган Ҳайдар қассоб унинг ортидан яна бир марта огоҳлантириб бақирди:

— Мана, кўрасан, албатта, чалади

қан Пўлатвой боши билан уриб дарвозага киритди. Стадион оёққа турган пайтда Нодир мижикўр пизиллаганча бориб, майдон четига бетоқат юрган Ҳайдар қассобни қучоқлаб ўпа кетди:

— Маладед, ҳайвонларнинг жаллоди! Қойил қолдим! Яна битта-яримтасини қитқилаб қўйсанг, ютук бизники бўлади. Кел, бир ўпволай.

— Э, қанақа одамсан? Ол сассик оғзингни. Мен нима гамдаман-у... Ҳайдар қассоб уни ўзидан итариб юбориб, бодир-бодир қилганича яна майдон четига у ёқдан бу ёққа юра бошлади.

Фикри-ўйи новосида эди. Чунки қассобларда ирим бор — қуёш қизаргандан кейин мол сўйиш бехосият иш. Яна бир ярим-икки соатдан кейин хосиятнинг муддати тугайди. Хали бу ака-ука темир-терсақни қўйдиргандан сўнг ҳам гижин-лаб турган новосни нўхтала, икки-уч киши бўлиб қассобхонага судра, тўёқларига арқон чирмаб ағдар, сўй, тозала... Бунинг устига, Чўян тақачи уйда

Халқ сўзи
Народное слово
МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир **Аббосхон УСМОНОВ**
Тахрир хайъати: Э. Болиев (масъул котиб — «Халқ сўзи»), П. Дюгай, Ш. Жабборов (бош муҳаррир урибосари — «Халқ сўзи»), Л. Кучеренко (масъул котиб — «Народное слово»), М. Миралимов, С. Муҳиддинов, Ш. Ризаев, А. Саидов (бош муҳаррир урибосари — «Народное слово»), М. Сафаров, И. Ўтбосаров, А. Ҳайдаров, У. Ҳошимов.
ТЕЛЕФОНЛАР:
Газетхоналар билан алоқа ва минтақалар бўлими 133-52-55;
Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буёртма Т. — 968. 22129 нускада босилди, ҳажми — 2 табло. Фирма «Фан»да босилган.
Қозғоқ бичиқи А-2
Газета ИВМ компьютеризация тарафида ва операторлар Жамшед Тоғиев ва Баҳодир Файзиёв томонидан саҳифаланди.
Тахриратига ҳажми 5 қолдан эълон материаллари қабул қилинади.
П-Тайорат материаллари

● **МАНЗИЛИМИЗ:**
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Набатчи котиб — Ю. Ҳамидов.
Набатчи муҳаррир — Х. Каримов.
Набатчи — Р. Ёрсақдобов.
Мусахҳах — Ш. Маширабобов.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буёқ Тўрон» кўчаси, 41. ЎЗА ажуну — 21.00 Тошхирлиди — 23.00 1 2 3 ' 5 6